

Časopis České obce sokolské

SOKOL

2016

prosinec

**Život
zasvěcený
sportu**

Ocenění zlaté
olympioničky
Věry Růžičkové

**Přehled
skladeb
pro slet**

Jejich autoři a stručné
charakteristiky

**Vstupujeme
do druhé etapy
sletových příprav**

Rozhovor s náčelníkem ČOS Petrem Svobodou

Sokol
Pardubice

Sokol
Hostivař

Sokolem chodil Mikuláš

Sokol
Hostivař

Sokol
Hostivař

Sokol
Český Brod

Z obsahu

Zpravodajství

- 4-5 Mít srdce a páteř na správném místě
- 6-7 Sokolem chodil Mikuláš

Sokolská všestrannost, sport pro všechny

- 8-9 Vstupujeme do druhé etapy sletových příprav
- 10-15 Přehled skladeb ČOS pro XVI. všesokolský slet 2018
- 15 Dobrá hudba je pro cvičení základ
- 16 Ježíšek by se divil
- 17 Sokol v lese – ohlédnutí za třemi ročníky

Výkonnostní a vrcholový sport

- 18-19 Život zasvěcený sportu
- 20 Sokol Grand Prix Brno 2016
- 21 Žižkovský pohár 2016 v akrobatickém rokenrolu
- 22 Přebor ČOS ve futsale
- 23 Ocenění sokolských cyklistů v Ostravě
- 24 Vítkovičtí volnostylaři mají šest titulů v řadě
- 25 Setkání studeneckých lyžařů

Vzdělávání, kultura, společnost

- 25 Rozhovor s hercem a sokolem Filipem Müllerem
- 26-27 Další úspěšná premiéra Divadla pod Petřínem
- 28-29 Sokol v zahraničí
- 30 Na co se nás často ptáte (II)?
- 31 Vlkovští oslavili 120. výročí a zachránili sokolovnu

Editorial

„Milý Ježíšku, letos jsem skoro vůbec nemluvil sprostě a příští rok to určitě vydržím také. A tak doufám, že mi něco hezkého nadělíš...“ Tak takovýto dopis jsem letos psal Ježíškovi, neboť tradice se mají dodržovat a takovýto psaní k nim určitě patří. Samozřejmě, nejsem infantilní a od dob útlého dětství se mé poznání, kdo to vlastně o Štědrém dnu naděluje pod

stroměček, zásadně změnilo, nabylo zcela realistické podoby. Ale právě dětské dopisy Ježíškovi, často doprovázené i příslušnými kresbičkami (aby se třeba Ježíšek nespletl), pomáhají vytvářet kouzlo Vánoc. Vždyť dětská netrpělivost, kdy už přijde, napětí i radost ve tvářích výrazně pomáhají vytvářet tu správnou atmosféru vánočních svátků. Je proto určitě dobře, že v Sokole pomáhají tuto sváteční náladu vytvářet, byť s menším časovým předstihem, na různých mikulášských besídkách a mikulášských cvičebních hodinách. Čert v Sokole Pražském si na to dokonce pořídil černé kartičky, na něž rodiče píší bílou tužkou zlobení svých ratolestí. A protože žádné z děček nemluvílo sprostě, odcházeli všichni s nějakým tím dárkem.

S dětmi je to tedy vesměs v pořádku. Kdyby podle těchto kritérií byli obdarovávaní i dospělí, nevím... někteří by asi pod stromkem hořce zaplakali. Hulvátství a vulgarita se nám v posledních letech ve světě nějak přemnožily... a někdo chce být zkrátka „in“ a přizpůsobuje se tomu. A je to problém, který se nevyhýbá ani nám v Sokole – problém, který se stává brzdou pro konstruktivní komunikaci, ale ve svém důsledku i zbytečnou překážkou na společné cestě k určenému cíli. Nad touto problematikou se v tomto vydání časopisu Sokol zamýšlí ve svém článku starostka ČOS sestra Hana Moučková.

Stěžejním tématem tohoto vydání je hlavní cíl a úkoly, vyžadující množství práce, které bude s postupem času přibývat – XVI. všesokolský slet 2018. Po listopadovém pracovním předvedení hromadných sletových skladeb vstoupily přípravy na slet do další etapy. O tom, co se již udělalo a co nás čeká hovoří na stránkách časopisu náčelník ČOS bratr Petr Svoboda. Naleznete zde i stručné charakteristiky jednotlivých skladeb doprovozené fotografiemi.

V časopise – tak jako vždy – samozřejmě naleznete i řadu dalších zajímavých článků a zpráv ze sokolského sportu i sokolské kultury: o gymnastické Grand Prix v Brně, o Žižkovském poháru v akrobatickém rokenrolu, o mladém herci ze Sokola Lázně Toušeň Filipu Müllerovi, o nové premiéře Divadla pod Petřínem Sokola Kampa a mnohé další. Hezké čtení a krásné prožití svátků vánočních vám přeje

Zdeněk Kubín

● **Časopis SOKOL**, 73. ročník, vydává Česká obec sokolská – IČO 00409537. Navazuje na časopis Sokol vydávaný v Praze od roku 1871 a Sokolský věstník vydávaný od roku 1897 ● **Adresa redakce:** Česká obec sokolská, Újezd 450, 118 01 Praha 1, tel. 257 007 332 ● **E-mail:** zkubin@sokol.eu; redakce.sokol@seznam.cz. ● **Redakce:** Zdeněk Kubín ● **Grafické zpracování:** Linda Hušková ● **Redakční rada:** Jakub Otáhal, Zdeněk Kubín, Jaromír Kučera, Zdeněk Bartůněk, Martin Chlumský, Vanda Marušová, Vítězslav Perun, Anna Jurčíčková, Dominika Dušková ● **Obálka:** Z předvedení hromadných skladeb ČOS pro XVI. všesokolský slet, foto Marie Brunerová ● **Tisk:** Tiskárna Macík Sedlčany ● **Registrace:** MK ČR E 17339. ISSN 0489-6718. ● **Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.** Za věcný obsah článků odpovídají autoři a jejich obsah nemusí vždy korespondovat s názorem redakce. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky přiměřeně upravovat, krátit nebo komentovat.

Mít srdce a páteř na správném místě

■ Konec roku je vždy příležitostí k bilanci jednoho končícího období a k plánování a stanovení si úkolů a cílů na období nadcházející. Oprávněně můžete namítnout, že přece s koncem jednoho roku pro nás toho moc nekončí, vždyť naše sokolská činnost je kontinuální, župy, jednoty a oddíly vyvíjejí svoji pravidelnou, každodenní činnost, svým dílem pak přispívají k větším, rozsáhlejšími akcím v rámci celé ČOS či celostátního i mezinárodního měřítku, připravují se na velké akce a projekty, které nás čekají. Vždy je ale dobré na okamžik se zastavit, ohlédnout se za vykonaným a zamyslet se nad tím, jak nejlépe se připravit na úkoly, které jsou před námi. A čas vánoční a novoroční je k tomu jako stvořený. Dovolte mi tedy, abych se na tomto místě právě takovéto činnosti věnovala.

Především chci poděkovat všem, kteří v letošním roce odvedli pořádný díl práce. Ať již to jsou dobrovolní cvičitelé a trenéři v oddílech a jednotách celoročně se věnující svým svěřencům, tak i jednotliví činovníci, kteří vymýšlejí či zajišťují jednotlivé akce a starají se o chod svých jednot a žup. Poděkování samozřejmě patří všem, kteří reprezentovali Českou obec sokolskou – ať již sportovci na letošních olympijských hrách či na různých mistrovstvích, soutěžích nebo v oblasti všestrannosti cvičencům, cvičitelům a činovníkům, kteří šířili dobré jméno Sokola na letošním EuroGymu v Českých Budějovicích. Oceňuji, že právě oni neřekají „co by se a jak by se mělo dělat“, ale podle svých schopností a možností konají. Bez nich a bez jejich práce by Sokol nebyl Sokolem. Nechci se však jen utápět v chvále, musíme řešit také řadu problémů

různého charakteru, které přináší doba. Ne všechny ale lze svalovat na vnější vlivy a dobu, na obtížné podmínky. Řešení některých z nich musíme hledat v nás samých.

Sokol nežije ve skleníku, který chrání před vnějšími vlivy, před celospolečenskými náladami a chováním. Ovlivňuje ho i to, co lze nazvat globálními jevy, které se projevují ve světě i v naší společnosti. Mezi nimi je to zvýšená míra vulgarity a hulvátství, neúcta k druhým a k jejich názorům, výrazná absence tolerance a empatie v okamžiku, kdy jedinec či skupina lidí nemůže prosadit svůj názor, svoji představu o vývoji a postojích druhých. K takovýmto projevům patří i nerespektování demokratických zásad, kdy se nechtějí smířit s demokratickým rozhodnutím většiny, nerespektují pravidla. Konkrétní příklady takového zhrblého

chování se v poslední době objevují ve světě (dalo by se říct globálně), ale řadu příkladů z poslední doby bychom našli i v naší zemi. A bohužel, občas se náznaky podobných „životních postojů“ objevují u některých jedinců i v našich řadách. Projevuje se to v nastaveném způsobu komunikace a jednání a ve svých důsledcích nám brání uskutečňovat jednotlivé kroky k naplňování stanovených cílů – komunikační nešvary a agresivní chování brání konstruktivní spolupráci. Je to zřejmě důsledek rozvinutých komunikačních technologií (skryti za „anonymitou monitoru“, kdy nemusí pohledět druhému do očí, zapominají na zásady slušného chování i konstruktivního dialogu), ale také nesprávného pochopení individuální svobody.

Zde spočívá pro sokolské hnutí velká výzva – nepřijmout takovéto chování jako normu, ale bránit se mu, rázně proti němu vystupovat. A to nejen uvnitř našeho spolku, ale i na veřejnosti, v české společnosti. Lidí s takovýmto způsobem komunikace je výrazná menšina, ale o to víc jsou hlasitější.

V nadcházejících měsících nás čeká ohromná spousta práce, na jejímž konci je jasný cíl: XVI. všesokolský slet 2018 a oslavy 100. výročí republiky v témže roce. Tak, jak práce na přípravě těchto velkých a významných akcí pokračují, zapojují se do nich – a stále více se zapojuvat budou – další lidé. Cvičitelé a poté cvičenci, činovníci a dobrovolníci, kteří se podílejí na organizačním a materiálně technickém zabezpečení těchto akcí. Jsem přesvědčena, že díky těmto zmíněným lidem i všem členům našeho spolku proběhnou tyto akce důstojně a úspěšně, budou přesvědčivě demonstrovat sílu a modernost současného Sokola.

Práce to není snadná, ale víme, co chceme, víme, jaký je náš cíl. Při této práci samozřejmě bude probíhat komunikace, dialog, budou existovat různé názory jak co konkrétně udělat, aby byl výsledek co nejlepší. To je určitě nejen v pořádku, ale přímo žádoucí, vždyť z konstruktivního dialogu se rodí konkrétní kroky ve prospěch věci. V tomto dialogu a diskuzi se ale musíme zbavit brzd, které brání konstruktivní práci, zpomalují naši cestu

k určenému cíli a také odrazují jiné od účasti na společném díle, zbavují je elánu. Těmito brzdami jsou již zmíněné komunikační negativní projevy, hulvátství a vulgarita, slovní ponižování a urážení druhých – většinou je používají ti, kterým chybí znalosti a argumenty, zato mají nadměru sebevědomí a vlastního ega. Každý má jistě právo vyjádřit svůj názor. O tom není třeba polemizovat, ale je třeba odlišovat osobní názory od skutečností a podložených faktů a nikoliv prezentovat vlastní pohledy či dojmy a pocity. Je třeba respektovat výsledky demokratických procesů a demokratické volby a není možné se považovat za nositele jediného „správného názoru“. Lidí, kteří se takto negativně vyhraňují, je v našem spolku se 160 000

**V dialogu
a diskuzi se musíme
zbavit brzd, které brání
konstruktivní práci,
zpomalují naši cestu
k určenému cíli a také
odrazují jiné od účasti
na společném díle,
zbavují je elánu.**

členy drtivá menšina. O to je ale hlasitější. Nesmíme se s tím smířit.

Sokol se vždy vyznačoval sokolskou kázní. Kázní založenou ne na nějakém „vojenském drilu“, ale na akceptování demokratických principů fungování našeho spolku, na dodržování přijatých zásad a také na osobním pozitivním vztahu k němu. Bohužel, i v této oblasti se v posledních letech objevují některé nešvary. Cvičitelé a trenéři zřejmě namítnou, že oni přece ve svých cvičebních hodinách a trénincích kázeň mají, bez ní by to ani nešlo. Mám ale na mysli kázeň v jiné oblasti. V poslední době se objevilo několik případů při používání, či spíše „zneužívání“ sokolských symbolů. Věřím, že mnohdy se jedná o jednání z dobré vůle, i zde však platí, že „cesta do pekel je dlážděna dobrými úmysly“. Jindy ale lze usuzovat, že použití sokolského loga má posloužit k tomu,

aby hlásání osobních názorů dostalo oficiální punc. Používání sokolské symboliky má svoji tradici a svoje pravidla, která je třeba dodržovat.

Letošní 11. sjezd ČOS určil základní směry, jimž je třeba se intenzivně věnovat, stejně tak úkoly a cíle. Všechny naše cesty směřují k jedinému cíli: zajistit podmínky pro fungování všech organizačních jednotek i naší organizace jako celku tak, aby Sokol byl organizací moderní, společensky uznávanou, aby oslovoval všechny generace. Momentálně je pro nás prioritním úkolem, vyjma běžné sokolské činnosti, důkladná příprava na již zmíněný XVI. všesokolský slet 2018 a oslavy 100 let republiky.

Sletový tým již pracuje na jednotlivých úkolech. V nadcházejících měsících se do přípravy sletu bude zapojovat stále více lidí, a to především svojí dobrovolnickou prací. Nesmírně si vážím těchto lidí, kteří dávají svůj čas, elán a schopnosti a také své srdce společné věci – ať již při své každodenní, „běžné“ činnosti v Sokole, tak v přípravách a organizaci velkých akcí, jimž se Česká obec sokolská prezentuje na veřejnosti. Bez této dobrovolnické práce by Sokol nebyl Sokolem a mnohé by se bez ní nepodařilo uskutečnit. Tito lidé si zaslouží celospolečenskou úctu. Chci jim na tomto místě alespoň poděkovat za jejich nezištnou práci, za to, co pro Sokol dělají. Nechci ale zapomenout ani na sokolské cvičence, kteří svým vystupováním i sportovními výsledky dobře reprezentují náš spolek. I jim patří poděkování za to, že díky nim Sokol žije a naplňuje své poslání.

Nedávno mě zaujal citát „mít srdce a páteř na správném místě“. Mějme ho jako motto naší práce pro nadcházející předšletové, ale i následující období. Bez srdce, tedy osobního pozitivního vztahu k našemu spolku, si naši cestu k úspěchu při naplňování našich cílů nedovedu ani představit. Potřebná je i rovná páteř – nehrbit se před problémy a případnými obtížemi, vytrvale jít spolu za společným cílem. Přeji Vám všem hezkou dobu vánoční a do nového roku hodně úspěchů a sokolského elánu.

*Hana Moučková
starostka ČOS*

Sokolem chodil Mikuláš

■ S blížícím se koncem roku přichází i do Sokola slavnostnější, předsváteční atmosféra. A tak do řady sokoloven, obdobně jako v předchozích letech, zavítal začátkem prosince Mikuláš s andělem a čertem. Někde přišel přímo do cvičebních hodiny, jinde naděloval dárky dětem při mikulášských besídkách. Mikuláš s andělem a čertem zavítali například do cvičebních hodin v Českých Budějovicích či v Praze Podolí, v Pardubicích uspořádali Mikulášskou akademii atd. V Sokole Sokolnice spojili mikulášskou nadílku s vánoční dílnou a pohádkou pro děti. O některých z mikulášských nadílek nám napsali naši dopisovatelé, jejichž příspěvky přinášíme, z dalších jednot k nám dorazily fotografie.

Děti v **T. J. Sokol Pražský** tradičně navštívil Mikuláš s andělem a čertem. Stalo se tak v pondělí 5.12. a 6. 12. 2016 během cvičebních hodin různých oddílů. Děti z oddílů basketbalu, moderní gymnastiky, akrobatického rock'n'rollu, vodáků i z všestrannosti v oddílech rodiče a děti, mladší žákyně, předškolní děti a mladší žáci předvedly Mikulášovi, co se naučily a také recitovaly básničky nebo zaspívaly písničky. Za odměnu dostali nadílku a od čerta černé kartičky, do kterých mohou rodiče bílou tužkou napsat, jak děti zlobí. Z minulého roku se čertovi vrátilo jen pár vyplněných kartiček, na nichž bylo mimo jiné napsáno: „má ječivku a vzteklinu“, „neuklízí hračky“ (holčička z oddílu R+D), „lije vodu z vany“, „bije a strká sestry“, „vzteká se (zbytečně)“ (kluk ze stejného oddílu). Čert jim domluvil a všichni slíbili, že to již nebudou dělat.

Děti přijímají vystoupení tradiční trojice v klidu, většinou beze strachu. Záleží na přístupu té trojice k dětem a v So-

kole Pražském určitě nikdo děti nestraší a děti to vědí. Návštěva Mikuláše, anděla a čerta je zkrátka tradice a ty by se měly, zvláště v Sokole, udržovat.

Miroslav Vrána

Rok utekl jako voda a **Sokol Michle** opět pro předškoláky a žactvo pořádal, letos 7. prosince, společně ve cvičební hodině mikulášskou nadílku. Děti si ji musely ale zasloužit. Cvičitelky připravily několik sportovních zastavení. Za své výkony potom bylo žactvo Mikulášem obdarováno. Holčičkám a klukům se celá hodina líbila a dávali to patřičně najevo.

Marie Brunerová

Jako každý rok tak i letos přišel do sokolovny **Sokola Český Brod** navštívit děti Mikuláš s andělem a oproti minulým letům měl s sebou tentokrát rovnou dva čerty. A čerty se to jen hemžilo: nepočítáme hejno čertic z oddílu mažoretek ani plné peklo čertů v čele s Luciferem. Ale než Mikuláš přišel, předváděly oddíly rodičům ukázky ze svých cvičebních hodin a tréninků.

-r-

Ze **Sokola Hostivař**, kde také působí loutkové divadlo Frydolin, nám do redakce zaslali podrobnější popis své Mikulášské besídky, která se konala pro velký zájem hned natříkrát – nejprve v pátek 2. prosince, v sobotu pak od 11 a od 15 hodin. Slavnostní předsváteční atmosféra panovala v Hostivaři i v sobotu 11. prosince, kdy hostivařská jednota pořádala Vánoční zpívání pod lípou. Vedle společného zpěvu koled byly na programu i výroba vánočních dekorací a připomenutí si adventních zvyků. Pro děti zahrál od 16 hodin své představení loutkářský sou-

bor Frydolin. Pro případnou inspiraci přinášíme podrobnější zprávu o pojetí Mikulášské besídky v Hostivaři:

Mikulášská besídka v Sokole Hostivař je komponovaný interaktivní program, který se skládá ze tří částí. Celá besídka trvá zhruba 1,5 hodiny a největší část zabírá závěrečná Mikulášská nadílka.

Celý program začíná úvodem do tématu besídky, kdy připravená scéna nastíní divákům, kde se celý příběh odehrává. Tento rok se děj celé Mikulášské besídky odehrával v obývacím pokoji. Děti tradičně celým pořadem provází Kašpárek Frydolin a jeho kamarádka Frýda.

Frydolin sedí v obývacím pokoji v křesle a Frýda mu přinese čerstvě upečenou vánočku, ale nabádá ho, aby jí nejedl a počkal až vystydne. Frýda si sedne na židli vedle stolku se stromečkem, který je na druhé straně pokoje (jeviště) a zatímco vyrábí vánoční ozdoby, Frydolin se snaží dosáhnout z křesla na vánočku, stoleček s vánočkou je ale moc daleko a Frydolin spadne i s křeslem, Frýda se lekne, otočí se a ptá se ho, co dělá, a jestli náhodou nechce sníst tu vánočku. Frydolin odpoví, že ne, že by ho to ani nenapadlo. Frýda se uklidní a pokračuje ve vyrábění ozdob, Frydolin se dostane k vánočce a začne jí vyjídat zespodu, aby to na ní nebylo vidět. Frýda se ho zeptá na to, jak se mu líbí ozdoby, ale Frydolin má plnou pusku a nemůže odpovědět. Frýda mu říká, ať nic nejí, že neuvidí zlaté prasátko a že mu naroste břicho, Frydolin se hádá, že ne, ale když vstane, tak má velké břicho. V této chvíli za nimi přijde paní poštačka, která vchází ze sálu a veze brašnu s vánočními pohledy. Frýda jí podepisuje potvrzení a chvíli se s ní baví a Frydolin si zatím prohlíží brašnu s pohledy a chce najít nějaké pohledy, které jsou pro něho, vyházá ale všechny ostatní pohledy po sále. Frýda se sna-

Sokol České Budějovice

Sokol Český Brod

Sokol Hostivař

Sokol Pardubice

Sokol Pražský

Sokol Štěrboholy

ží odpoutat pozornost paní poštáčky, ale ta si toho nepořádku stejně všimne a zlobí se na Frydolína. Frýda ale poprosí děti, aby jí a Frydolínovi pomohly pohledy (pohledy jsou ručně malované a zdobené čtvrtky velikosti A5, tak aby se dětem dobře sbíraly) posbírat. Děti sbírají pohledy a zároveň mají za úkol najít pohledy určené pro Frýdu s Frydolínem (jsou na nich jejich fotky).

Když paní poštáčka odejde, Frýda se vrátí k výrobě vánočních ozdob a prosí Frydolína aby jí pomohl, ten si chce ale s vánočními koulemi hrát a řekne jí, že s nimi umí kouzlit, nejdřív s nimi žongluje, ale protože mu to nejde, tak Frýdě řekne, že umí ještě jedno kouzlo a s výkřikem Elá hop odhodí koule za sebe, ty se promění ve velké (živé) vánoční koule a zlobí se na Frydolína, že se nevejdou na stromeček a že se chtějí proměnit zase v malé vánoční ozdobičky. Frydolín dostane nápad, že by si mohli společně zatancovat, a tak se zmenšit a jemu by se možná zmenšilo břicho. Ozdobičky pak s dětmi tancují taneček (písnička s názvem Cinky – Bonky je z domácí dílny, napsaná v listopadu 2016, hudba: Zdeněk Šikýř, text: Petra Šikýřová, zpívají: Zdeněk Šikýř, Petra Šikýřová, Hana Škodová). To jim ale nepomůže, prosí Frydolína, aby je začaroval zpět. Ozdobičky se vrátí zpět tam, kam je Frydolín předtím hodil a řekne zaklínadlo pozpátku, řekne ho ale špatně (poháre místo pohále) a ozdoby se opět promění, tentokrát ve velké pne-

umatiky (stejně ozdobené jako malé i živé ozdoby). Frydolínovi se líbí a dá je na stromeček (pneumatiky zakrývají celou spodní polovinu stromečku) a Frýda pláče, že stromeček není vidět, ozdobičky, které stále mluví, se také chtějí vrátit do své původní podoby a Frydolín si vzpomene, že asi řekl zaklínadlo špatně, opět vrátí pneumatiky zpět a řekne kouzlo tentokrát správně (Pohále), ozdobičky se mu vrátí malinké (celou dobu je na jevišti jako součást scény malá scéna loutkového divadélka, namalovaná jako televize, za ní stojí herci a malé kouličky vyhodí zpět). Frýda je ráda a pověsí ozdobičky na stromeček. Frydolín si chce znovu vzít vánočku, ale Frýda se zlobí, že už tak má Frydolín dost velké břicho a že by měl zhubnout. Frydolín se chlubí, že to pro něj není problém a že břicho umí zhubnout hned (nejprve přesune balonek, který má na břicho na zadek a pak ho vyfoukne) a Frýda se diví, že to umí líp než v televizi a pak se společně dívají na televizi – loutkové divadlo – Jak pejsek s kočičkou slavili Vánoce. Loutkové divadlo je celou dobu na scéně, ale vypadá jako televize. Frýda s Frydolínem vyzvou děti, aby se šli podívat blíž a společně se dívají na divadélko (délka představení je zhruba 10 min, herci jsou ti, co hráli poštáčku a vánoční ozdoby). Po představení Frydolín s Frýdou naučí děti básničku pro Mikuláše (Mik, Miku, Mikuláš) a potom ho společně zavolají – Mikuláš vchází na scénu společně

s andělem. Přivítá se s dětmi a ti mu řeknou básničku, Mikuláš jim poděkuje a slíbí jim nadílku, kterou tradičně přiváží jeho bílá kobylka (2 lidé, vezou nadílku na saních z předsálí). Když nadílku přiveze, Mikuláš se zeptá dětí, kdo chybí v jeho družině a zavolá čerty – padlé anděly. V sále se zhasne, na jevišti se otevře poklop (divadelní propadlo), který je červeně podsvícený a stoupá z něj dým. K tomuto výstupu byla zhruba před 15 lety zkomponována i hudba (Zdeněk Šikýř). Čerti (4–5) postupně vycházejí propadlem na jeviště, když jsou všichni, rozeběhnou se za zvuků slavného Offenbachova Kankánu do sálu mezi děti a začíná jejich rejdní, čerti také tancují. Poté, co dotancují, je Mikuláš uklidní a začne dětem rozdávat dárky. Děti mu říkají básničky atd. Tato část trvá zhruba jednu hodinu (při počtu cca 75 dětí), ostatní děti mají mezitím možnost říkat básničky či zpívat písničky do mikrofonu, tancovat spolu s čerty a s Frydolínem a Frýdou. Čerti také chodí mezi děti a ptají se jich na jejich hříchy apod. Celé představení zakončuje závěrečný tanec čertů, když je Mikuláš spolu s andělem zahánějí zpět do pekla (opět se vrací propadlem na jevišti, které je podsvícené červeně a v sále je rozsvíceno červené světlo) a nakonec odchází i samotný Mikuláš s andělem, kterému Frýda s Frydolínem poděkuje za návštěvu a nakonec se rozloučí s diváky a odchází.

Martina Staňková

Sokol Lysá nad Labem

Sokol Michle

REVIZE, MONTÁŽE, OPRAVY TĚLOCVIČNÉHO NÁŘADÍ
HERNÍCH PRVKŮ A POSILOVEN

Rokycanova 30/652, 130 00 Praha 3
Mobil: 603 574 689, Email: nemece.sport@volny.cz

Vstupujeme do druhé etapy sletových příprav

■ Pracovní předvedení hromadných skladeb ČOS pro XV. všesokolský slet 2018, které se konalo poslední listopadovou nedělí, se stalo pomyslným předělem v předšletových přípravách: skladby se poprvé představily odborné veřejnosti z řad cvičitelů z jednotlivých žup a dalším osobnostem a začíná etapa, kdy se dosavadní přípravy rozšíří do žup a jednot, kdy začnou jednotlivé nácvikové srazy. O prvních dojmech z předvedených skladeb, ale především o postupu prací na přípravě sletu hovoříme s náčelníkem České obce sokolské bratrem Petrem Svobodou.

Jaké jsou tvé první dojmy z předvedení skladeb a která z nich tě nejvíce překvapila?

Můj pohled není úplně objektivní, protože vím co je za tím vším práce a kompromisů. Nechci vyzdvihoval nějakou skladbu na úkor jiných, protože každá z nich má potenciál oslovit určitou skupinu cvičenců. Zatím se autorům minimálně podařilo oslovit cvičence, kteří s nimi absolvovali celé období tvorby, a to za podmínek, kdy si všichni hradili veškeré náklady nácviku včetně cvičebních úborů ze svého. Do nácviku se zapojilo zhruba 450 cvičenců, které se podařilo autorům dovést až na Vinohrady. Chtěli jsme dát šanci novým autorským kolektivům, z deseti předvedených skladeb mělo pět autorů, kteří tvořili hromadnou skladbu úplně poprvé. Motivací odboru všestrannosti k tomuto kroku bylo zajistit další perspektivu této oblasti do budoucna. Bylo to pro nás velké riziko, které se dle mého názoru vyplatilo a diváci potvrdili svým potleskem, že všichni, kdo se na skladbách podíleli, odvedli velký kus dobré práce. Velmi náročnou prací měli autoři u dětských skladeb, kdy de facto za dva měsíce museli naučit děti to, co budou ostatní připravovat celý rok. Bo-

XVI. VŠESOKOLSKÝ SLET 2018

hužel jsme neměli čas navštívit všechny kontrolní nácviky skladeb před vlastním předvedením. O to více mne velmi mile překvapila skladba mladšího žactva „Děti, to je věc!“ autorky Jany Rosákové a Jany Vlčkové, která byla velmi pěkně zacvičená touto kategorií, se kterou to není nikdy jednoduché.

Které autorky jsou – z pohledu sletových skladeb – nové?

Vedle již zmíněné Jany Rosákové a Jany Vlčkové to je Jitka Hrnčířová, autorka námětu a vedoucí autorského kolektivu skladby pro rodiče a děti, sestry a spoluautorky Eliška a Kateřina Karešovy se skladbou Siluety, Kateřina a Magdalena Matušinská se skladbou Ženobraní, autorky Cesty Dagmar Honová a Ivana Jiráňková, no a nesmíme zapomenout na autora silové gymnastiky ve skladbě pro dorostence a muže Borci Martina Maturu ze Sokola Písek. Snažíme se obnovovat nejen autorský tým, ale také režijní komisi, jejíž neoddelitelnou součástí byli konzultanti skladeb, kteří autorům poskytovali nezištnou pomoc při tvorbě a vypořádávání připomínek režijní komise. Pokud je skladba úspěšná, zůstávají v pozadí zájmu a jejich role je bohužel někdy bagatelizována, v případě komplikací jsou však těmi, o kterých se také hovoří, že něco nezvládli.

Zaznamenal jsi nějaké kritické ohlasy na předvedené skladby?

Pokud se nejedná o záležitosti, které jsou lidem lhostejné, tak zákonitě musí pozitivní ohlasy doprovázet také ty kritické. V Sokole jich nikdy nebyl obecně

nedostatek a ve spojení se sletem jich bylo vždy dost, někdy až příliš. Za některé si bohužel můžeme sami a jsou opravdu zbytečné, jiné mnohdy pramení z nenaplněných ambicí jednotlivců, kteří si neuvědomují složitost celé oblasti a neuvědomují si, že šíření pochybností a nedůvěry může mít negativní důsledky pro všechny a že tak škodí společné věci. Hlavní proud připomínek a kritiky se dnes soustředil na skladbu pro ženy Cesta a skladbu Borci. Režijní komise, která za oblast hromadných skladeb zodpovídá, samozřejmě předvedení skladeb vyhodnotila a pověřila konzultanty skladeb, aby v rámci možností projednali úpravy, které povedou k odstranění hlavních problematických míst. Nic méně se nejednalo o připomínky, které již nezazněly v období tvorby na pravidelných konzultacích s autory.

Na předváděčce jsme neviděli česko-slovenskou skladbu Spolu. Proč?

Tato skladba byla zadána dodatečně a její příprava začala o půl roku později než u ostatních skladeb. Její tvorba a příprava je také vzhledem k jejímu mezinárodnímu složení a mezinárodnímu autorskému týmu složitější – v podstatě ji vytvářejí dva autorské kolektivy. Za slovenskou stranu to jsou Emília Fialová, Darina Kučerová a Jitka Hejtmánková, za českou stranu Zdena Šafářová a Jana Kosařová.

Jak se s ní ale ti, kteří by ji chtěli cvičit, seznámí?

Na začátku února 2017 bude skladba dokončena a její videozáznam bude ro-

zeslán do žup a umístěn na webu ČOS. Skladba má samozřejmě již stanoven termín prvního a druhého nácvičného srazu.

Předvedení hromadných skladeb pro XVI. všesokolský slet bylo vyvrcholením jedné etapy sletových příprav. Co se v této etapě již udělalo?

Za námi je více než dvouletá práce, která začala ustavením režijní komise a vyhlášením konkursu na sletové skladby a pak samotným konkursem. Ale tomu ještě předcházela seminář pro autory, na němž jsme jim sdělili naše očekávání a doladili vlastní vyhlášení konkurzu. Následoval výběr sletových skladeb, vlastní tvorba doprovázená návštěvami členů režijní komise a konzultantů přímo u autorských kolektivů. Zpracovávání demo nahrávek a posléze nahrávání hudebních doprovodů. Vývoj sletového nářadí a náčiní, které je u všech skladeb originální. Bylo vypsáno a vyhodnoceno poptávkové řízení na cvičební úbory, které byly na pracovním předvedení již v podobě, ve které se objeví na všesokolském sletu. V oblasti propagace to bylo výběrové řízení na sletové logo a následně vytváření manuálu jeho použití. A samozřejmě byl ustaven sletový tým, který přípravy projednává, koordinuje, zajišťuje plnění aktuálně vyplývajících úkolů – tolik jen ve stručnosti. Vyvrcholením této dvouleté práce bylo předvedení skladeb koncem listopadu, které se tak vlastně stalo pomyslným výkopem pro etapu druhou.

Co nás v nejbližší době v této druhé etapě čeká?

Již je postaven základ ústředních cvičitelských sborů sletových skladeb, máme již vedoucí a metodiky jednotlivých skladeb. V dohledné době se budou konat nácvičné srazy – máme již termíny prvního a druhého nácvičného srazu, které budou na jaře a na podzim 2017. První nácvičné srazy začínají již v polovině února, takže vlastně již v předjaří.

Pro koho jsou tyto nácvičné srazy určeny?

Župy na ně vyšlou své župní vedoucí jednotlivých skladeb, kteří potom povedou nácvik ve své župě. Očekávali jsme, že právě tyto zájemce vyšlou župy na předváděčku,

aby si mohli vybrat. Úkolem prvních nácvičných srazů je i to, že účastníci již musí začít s prvním získáváním cvičenců, začít zjišťovat počty cvičenců, i když v této etapě se ještě bude jednat samozřejmě o odhady, které budou velmi důležité jak pro ústřední cvičitelské sbory, tak pro veškeré materiálně technické zabezpečení sletu.

Do konání těchto srazů zbývají tedy zhruba dva měsíce. Co se bude dít v době, než se uskuteční?

Do nácvičných srazů nás čeká ještě plno práce. Nejprve, jak už jsem řekl, musí režijní komise do té doby předvedené skladby vyhodnotit a v zápětí provést případné úpravy, které se ale již nebudou vztahovat k úborům, ale spíše k pohybovému obsahu. Do srazů také musíme připravit popisy s grafickým záznamem pohybu, který dnes už řešíme formou kinogramů, tedy fotografií, a natáčíme nyní pro každou skladbu metodická videa.

Budou tyto popisy vytištěny – tak, jak tomu bylo při předchozích sletech, nebo budou v elektronické podobě?

V dohledné době se budou konat nácvičné srazy – máme již termíny prvního a druhého nácvičného srazu, které budou na jaře a na podzim 2017.

Popisy budeme připravovat ve dvou formátech – jak v tištěné podobě, tak v elektronické, která bude ke stažení přes webovou stránku. O tom samém uvažujeme u metodických videí, která budou jak na DVD, tak na internetu. Video i popisy budou umístovány na web vždy po prvním nácvičném srazu na ústředí ČOS, aby byla k dispozici již na první nácvičné srazy žup. Od února budou metodici pro jednotlivé skladby organizovat nácvičné srazy a budou komunikovat s župami, s těmi, kteří budou zajišťovat župní srazy.

Kdy začnou vlastní nácviky cvičenců?

Reálně počítáme, že vlastní nácviky v jednotách, zejména dětských skladeb, začnou v říjnu 2017. Ale již předtím, v červnu, potřebujeme odhady počtu cvičenců, abychom mohli zadat do výroby nářadí a náčiní a abychom mohli spustit první vlnu jejich výroby a aby na nich, nebo s nimi, již cvičenci mohli cvičit.

Kolik vln objednávek bude?

Počítáme se třemi. Druhou vlnu předpokládáme do konce listopadu, po upřesnění počtu cvičenců po druhých nácvičných srazech a podle objednávek nářadí a náčiní ze žup. Souběžně s tím bude probíhat první vlna objednávek úborů. Třetí vlna objednávek nářadí a náčiní bude zhruba v únoru 2018. V ní již půjde o doobjednání nářadí a náčiní. Zároveň s ním začne druhá vlna objednávků úborů. Na rok 2017 připravujeme vypsání grantu na podporu nákupu sletového nářadí a náčiní.

Zatím hovoříme o cvičencích v našich jednotách. Ale při minulých sletech se do některých skladeb zapojovali i cvičenci ze zahraničí. Bude to možné i nyní?

Mohou vystoupit ve všech našich skladbách – samozřejmě když budou mít zájem. Tedy obdobně jako v minulých letech. Zahraniční sokolské župy a jednoty pozveme i na nácvičné srazy.

Počítá se se zahraniční účastí i mimo skladby ČOS? Jaké jsou zde možnosti?

Zahraniční účastníci – ať již sokolští nebo nesokolští – mohou přijít s vlastní skladbou. Obdobně, jako při minulém sletu vystupovali například cvičenci dánských sportovních akademií s vlastními skladbami. Zahraniční účastníci ale mohou přijít i s menšími formami, jako jsou vystoupení na pódii, což při minulých sletech výrazně zpestřilo program sletového týdne. Počítáme, že tato pódia budou v době sletu jak v Tyršově domě, tak na zajímavých místech v centru Prahy i v blízkosti stadiónu, na němž se bude slet konat. Bezprostředně po skončení sletu bude setkání zahraničních cvičitelů, což bude sportovně společenský týden pro ně. ☺

Přehled skladeb ČOS pro XVI. všesokolský slet 2018

V minulém, elektronickém, vydání časopisu Sokol jsme přinesli první informaci o pracovním předvedení hromadných skladeb ČOS pro XVI. všesokolský slet 2018. Nyní přinášíme přehled těchto skladeb se stručným popisem.

Méd'ové

autorky: Jitka Hrnčířová, Dagmar Toncarová

hudba: Vadim Petrov,

Jaroslav Lenk – Samson, Ivan Mládek

Konzultant skladby: Věra Smejkalová, **vedoucí:** Jitka Hrnčířová,

metodik: Helena Vaňková

Skladba je určena pro děti 2–5leté spolu s dospělým partnerem (rodič, prarodič apod.). Společná hra rodičů s dětmi od nejútlejšího věku je obrazem harmonické pohybové a citové výchovy v sokolské rodině. Při ní se nejlépe děti učí rozvíjet základní pohybové vlastnosti, zvládnout přiměřené pohybové dovednosti, odstraňuje bázeň, zlepšuje kázeň, utužuje vzájemný citový vztah a radost ze společné činnosti. Plně využívá náčiní, vyžaduje spolupráci dětí s dospělým i dokonalou souhru dospělých v jednom cvičebním celku. Plyšovou hračku medvídek využívá jako polštářek, který se dá sbalit a vložit do obalu se šňůrkami (aby ho rodiče mohli mít na zádech). Dětské písničky o medvědech vedou děti k radostnému pohybu a hře, kde napodobují medvídka.

Noty

autorky: Dana Uzlová, Filip Uzel

hudba: Zdeněk Barták, Michal Kocáb, Miroslav Vydělák

Konzultant skladby: Věra Smejkalová, **vedoucí:** Dana Uzlová,

metodik: Věra Smejkalová

Veselá skladba se skládacími gumami pro předškoláky. Děti představují noty, gummy jsou jako notová osnova a cvičitelé houslový klíč. Děti na gumě skáčou, natahují ji a hrají si s ní. Velký důraz je kladen na rytmus a vzájemnou spolupráci. Pohybově je středně náročná, těžší na nácvik je manipulace s gumami.

V peřině

autorky: Dagmar Fischerová, Martina Soukupová

hudba: René Rypar, Ota Váňa

Konzultant skladby: Iva Pízová,

vedoucí: Dagmar Fischerová,

metodik: Iva Pízová

Skladba V peřině je určena pro mladší žákyně od sedmi let. Svůj název získala podle stejnojmenného muzikálu, který tvoří její hudební doprovod. Dívky si tak mohou zacvičit na písničky, jejichž interprety jsou například Lucie Bílá, Jiří Mádl nebo skupina Kabát. Pro umocnění vizuálního efektu na velké ploše bylo vystoupení koncipováno jako dvojskladba: Část děvčat cvičí v choreografii čtyř celků s nízkými molitanovými kladinkami žluto-oranžové barvy a mezi nimi budou vytvářet jakousi mřížku celky dívek s bílými stuhami. Cvičení obou skupin se vzájemně doplňuje. Základní celek tvoří v obou případech osm jedinců, přičemž jednoty se mohou podle svých zájmů a možností rozhodnout, kterou část skladby budou chtít nacvičit – samozřejmě při zachování určité celkové proporcionality. Obě skupiny budou mít na sobě červený trikot s bílou aplikací, u „kladinek“ doplněný krátkými legínami, u „stuh“ sukénkou.

Děti, to je věc!

autorky: Jana Rosáková, Jana Vlčková

hudba: Jaroslav Uhlíř

Konzultant skladby: Šárka Přibyllová

Skladba je určena pro děti mladšího školního věku, pro chlapce i děvčata. Jde o skladbu s náčiním, kdy děti využívají míče a skládací žíněnky. Z textů Zdeňka Svěráka vychází pohybový obsah cvičení. Děti si hravou formou osvojí základní gymnastické, atletické a taneční dovednosti. Děvčata se naučí využít míč jako náčiní při estetickém pohybu. Všechno, co se děti naučí, se jim bude hodit v dalších letech ve cvičení oddílů sokolské všestrannosti.

Cirkus

autorka: Daniela Kurečková

hudba: Zdeněk Barták, Karel Svoboda, Waren Casey, Jim Jacobs

Konzultant skladby: Radka Daňková, **vedoucí:** Radka Daňková

Cirkus je skladba pro starší žactvo. Záměrem choreografie je, aby si mladí lidé zatančili, bavili se a společně vytvořili na ploše zajímavé obrazce. Nechybí prvky gymnastiky, aerobiku, zvedačky, žonglování. Diváky určitě upoutá cvičení chlapců, kteří zde předvedou mimo jiné stojky na hlavě, přemety stranou, kotouly letmo a společně s děvčaty spoustu tanečních vazeb. Děvčata se představí v prvcích sportovní i moderní gymnastiky, aerobiku. Cvičení s kamarády jim v tomto věku jistě udělá radost. Pro diváky jsou ve skladbě překvapivé i artistické výkony. Pokud se do nácviku zapojíte, nabízí se vám několik krátkých choreografií, se kterými můžete své skupiny cvičenců v průběhu roku prezentovat. Nabízí se zde prostor v malých celcích pro kreativitu cvičitelů.

Věříme, že spojením všech částí společně vytvoříme zajímavou stadiónovou choreografii, ze které budeme mít všichni radost.

Siluety

autorky: Eliška Karešová, Kateřina Karešová

hudba: Pepa Bolan & Mandrage

Konzultant skladby: Jana Kosařová,

vedoucí: Jana Kosařová,

metodik: Kateřina Koláčná

Skladba Siluety se inspiruje novým moderním tanečním směrem Hoop dance, a to tancem s obručí. Obruč je skládací, nabízí tak možnost cvičení se složenou i rozloženou obručí a tím usnadňuje její

převážení a skladování. Siluety je skladba určená primárně pro dorostenky a mladší ženy, ale pohybově a fyzicky není zbytečně náročná. Po důkladném tréninku ji zvládne kdokoliv, kdo se na cvičení s obručí cítí. Hudební doprovod skladby je od pop-rockové skupiny Mandrage. Ve skladbě najdeme hned 4 písničky z jejich repertoáru, včetně nejznámější „Hledá se žena“. Hudba je moderní, rytmická a věkové kategorii velmi blízká. Stejně tak oblečení pro skladbu je zvolené s ohledem na cvičenky, a to ve fialové a růžové barvě.

Ženobraní

autorky: Kateřina Matušínská, Magdalena Matušínská

hudba: Čechomor, L. Mysliveček/ Fleret

Konzultant skladby: Vlasta Třešňáková, **vedoucí:** Kateřina Matušínská

Sletová skladba „Ženobraní“ je taneční choreografií pro všechny ženy, kterým tanec přináší radost. Je postavená na písních Čechomoru a Fleretu a na tanečních krocích dvanáctiosminového taktu. Proč právě „Ženobraní“? Nehledejme v tom nic hanlivého, ale naopak něco velkého, dobrého a oslavujícího. Tak jako je pro vinaře vnobraní svátkem úrody a sklizně, kdy z velkého množství hroznů vzniká ušlechtilé víno, je pro ženy tato sletová skladba oslavou společného tance, kterým přináší radost nejen sobě, ale všem lidem vnímajícím spojení tanečního pohybu s hudbou.

Borci

autoři: Václav Pavelka, František Dosedla, Martin Matura

hudba: Jindřich Vrbenský, Bedřich Smetana, úprava Miroslav Vydělák

Konzultant skladby: Miroslav Vrána,

vedoucí: Miroslav Vrána,

metodik: Josef Zedník

Ve skladbě pro dorostence a muže se snoubí tradice naší tělesné kultury s národními motivy a s naší současností. Pecháčkova skladba „Přísaha republiky“ z X. všesokolského sletu je průvodním nenásilným motivem skladby. Společným prožitkem založeným na kontinuitě pohybu a hudby chceme v dnešní překotné době spojit v dobré partě muže a dorostence. Skladba je koncipována se zaměřením na hudebně pohybovou současnost s využitím aerobního charakteru kondičního cvičení. Využívá gymnastických a skupinových prvků v souznění s klasickými motivy se záměrem emocionálního prožitku cvičenců i diváků.

Cesta

autorky: Dagmar Honová, Ivana Jiráňková

Konzultant skladby: Lenka Kocmichová, **vedoucí:** Ivana Jiráňková,

metodik: Dagmar Honová

Skladba určená pro ženy a seniorky na stříhovou country hudbu je rozdělena do tří částí. V první části jsou volné variace na country tance, ve druhé části je cvičení s šátkem a ve třetí části se využívá šátek s kuličkou, kde se uplatní kuželová technika. Úborem jsou černé kalhoty a červené nebo modré tričko, bílá sportovní obuv. Náčiním je trojčipý šátek s dřevěnou kuličkou.

Cesta, proč právě cesta? Všechny jsme někde na cestě, cestě života. Každá z nás již po této cestě ušla nějaký kus a ještě nějaký kus zbývá. Všechny jsme se někde narodily a všechny se někam rády vracíme. A v neposlední řadě jsme všechny báječné ženské. A od toho se odvíjí i výběr písní pro tuto skladbu. (Veď mě dál, cesto má – Pavel Bobek, Divokej horskej tymián – Pavel Žalman Lohonka, Báječná ženská – Michal Tučný).

Princezna republika

autorky: Lenka Kocmichová, Blanka Kocmichová

hudba: Karel Hašler, úprava Ivan Zelenka

Konzultanti: Eva Svobodová, Bohumír Roubal, **vedoucí a metodik:** Lenka Kocmichová

Skladba je určena pro muže a ženy – seniory. Na hudbu a písně Karla Hašlera v úpravě Ivana Zelenky cvičenci důstojně vzdají poctu naší republice. Tradiční oblečení „věrné gardy“ podpoří tradici Sokola a význam výročí 100 let vzniku republiky.

Sletová skladba Spolu – česko-slovenská

autorky: Emílie Fialová, Darina Kučerová, Jitka Hejtmánková (SÚS), Jana Kosařová, Zdena Šafářová (ČOS)

hudba: Jaromír Vejvoda, Karel Černoch, No Name a Chinaski, skupina Elán

Vedoucí skladby: Anna Jurčičková,
metodik: Lída Ryšavá

V roce 1918 vznikla Československá obec sokolská. Dnes po 100 letech, kdy existují dvě samostatné republiky, se setkávají sokolové při společné myšlence a ve společné skladbě. „Stretnutie a rozchody“ je ústřední myšlenkou této česko-slovenské skladby. Autorky se tuto myšlenku snaží vyjádřit pomocí pohybové a prostorové choreografie za vydatné podpory emotivního hudebního doprovodu.

Skladba je určena pro ženy a muže a předpokládáme, že se z této skladby bude vycházet pro společnou reprezentaci Sokola na Světové gymnestrádě v Dornbirnu.

Základní celek je 12 cvičenců v tzv. malém čtverci (6x 6 značek). 4 základní čtverce vytvářejí velký čtverec – 48

cvičenců. Skladba je připravena pro 576 cvičenců. Uvítáme koedukované dvojice, ale je možno se hlásit i samostatně – muž, žena.

Rádi bychom získali 144 mužů mladšího a středního věku, kteří zvládají polkový krok, kvalitní prostná cvičení bez náčiní, základní gymnastické cviky (stoj na rukou, klik, kotoul letmo) a jsou schopni vytvářet složitější gymnastické stavby. Věříme, že tento počet mužů najdeme a že budou moci vystupovat i ve skladbě „Borci“ opravdu jako borci.

432 žen ve cvičení uplatní polku, aerobik a ladnost pohybů ženského charakteru. V prvním oddíle vtančí cvičenci na plochu polkou Jaromíra Vejvody Škoda lásky. V tomto rytmu budou tvořit i brány, kruhy a další tvary za zpěvu Karla Gotta a Marcely Holanové.

Ve druhé části, kde se všichni cvičenci rozběhnou na značky, využijí ve společném cvičení ženy i muži prvky dynamického cvičení a aerobiku na hudbu skladby Karla Černocha Zrcadlo. Prostorová choreografie využije postavení na značkách, postavení v těsných čtvercích, pohyb do všech stran i kánony.

Netradičně pojatá třetí část skladby působí pohybově i hudebně velmi lyricky. Dvojjazyčný text se podřizuje písni „Na, na, ná“ (No name a Chinaski). V této části uplatní muži gymnastické cvičení v samostatném prostoru po stranách hřiště. Jejich cvičení i stavby budou dokreslovat velmi zajímavou prostorovou choreografii žen, kterou podpoří překvapivě řešené cvičební úbory v národních barvách.

Vyvrcholením skladby bude společně vytvořený obrazec v národních barvách. Slova Miroslava Tyrše a L'udo Kováče jenom dokreslí společnou myšlenku a celý námět skladby.

Cvičební úbory modré tričko a modré ¾ leginy (kalhoty) v začátku skladby budou ve třetím oddíle u žen oživeny „rukávcí“ ve třech národních barvách. Odchod z plochy za doprovodu skupiny Elán „Si kočka“ bude radostný a jistě bude podpořen potleskem diváků.

V současné době probíhají první nácvičky skladby. V únoru bude natočeno video, abyste se mohli ještě před začátkem prvních nácvičných srazů rozhodnout, kterou skladbu pro slet zvolíte. ☺

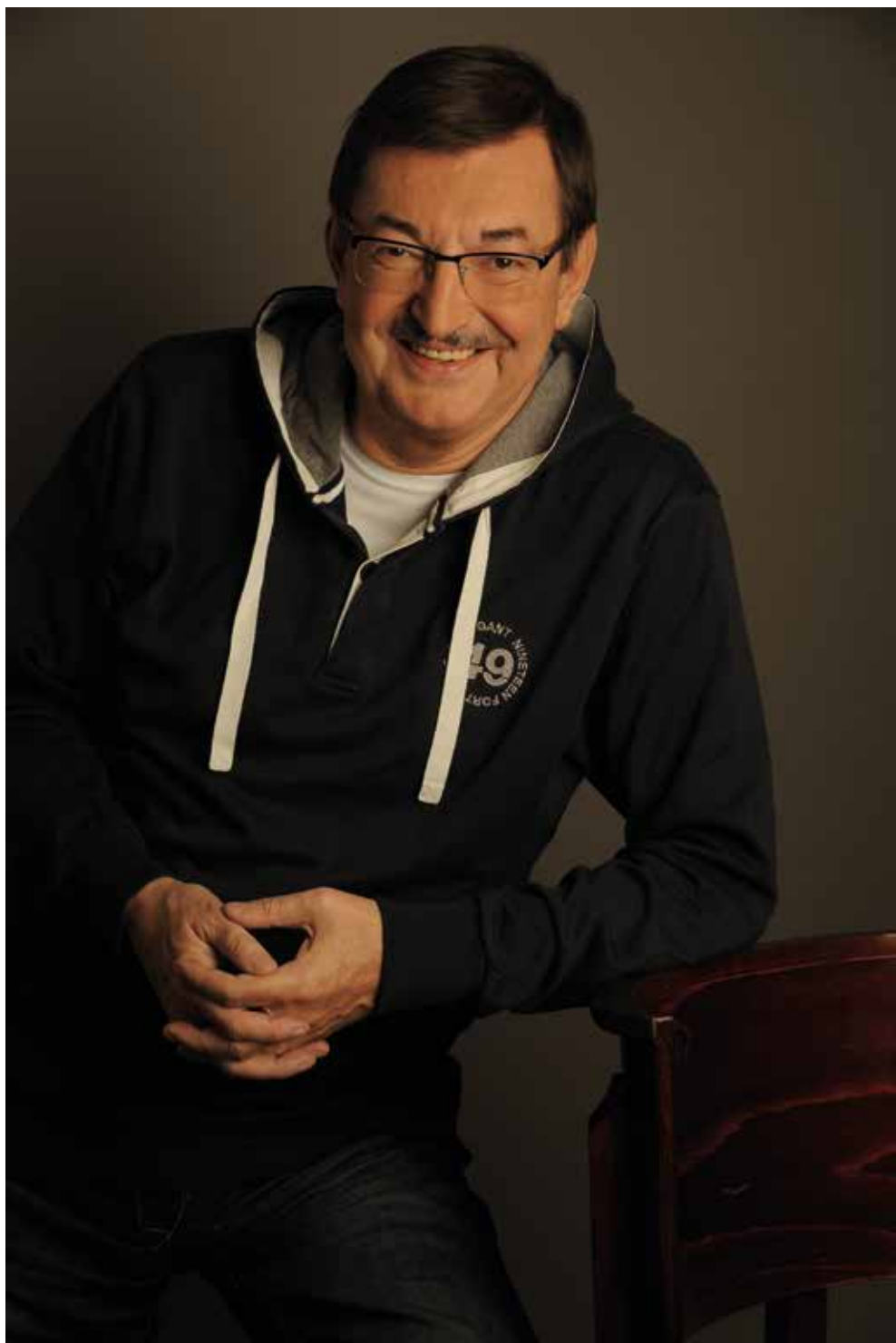
Dobrá hudba je pro cvičení základ

■ Vážené sestry, vážení bratři, milé děti, vážení přátelé,

velmi mě těší, že se spolu už potřetí setkáváme alespoň takto na dálku, při přípravě hudební složky sletových skladeb, které budete nacvičovat tentokrát pro XVI. všesokolský slet 2018.

Osobně tuto práci hudebního dramaturga dělám velmi rád, protože se při ní seznámím s velkým množstvím nadšených autorek a autorů jednotlivých vybraných skladeb a s pestrou škálou kvalitní hudby napříč všemi žánry. Mým úkolem je všechny jejich nápady posoudit, usměrnit či jim poradit tak, aby se hudba k jejich skladbě Vám všem líbila, dobře se na ní cvičilo a abyste ji měli rádi. Nemyslete si, že to vše probíhá úplně jednoduše. Je zatím spousta času, schůzek, dohadování, změn a někdy se i krásně pohádáme. To ale patří k naší práci a důležitý je výsledek. A jak jste již někteří mohli vidět a slyšet při prvním pracovním předvádění, ten je skvělý.

Rád bych Vám teď v krátkosti představil jednotlivé skladby po hudební stránce. Skladbu Méďové – rodiče a děti doprovází hudba ze známých a populárních večerníčků o medvíďatech. Hudbu ke skladbě Noty – předškolní děti, jsme připravili z půvabných dětských písniček, které jsem složil já a moji kolegové. Skladbu V peřině – mladší žákyně doprovází hudba ze stejnojmenného filmu. Skladba Děti, to je věc – mladší žactvo je připravena na písničky oblíbené autorské dvojice J. Uhlíř – Z. Svěrák. Pro skladbu Cirkus – dorostenky a mladší ženy jsme vybrali známé písničky z muzikálu Pomáda, kouzelné motivy ze seriálu Cirkus Humberto, které napsal K. Svoboda a scénickou hudbou jsem skladbu doplnil já. Skladbu Siluety – dorostenky a mladší ženy doprovází písně populární skupiny Mandrage. Skladba Cesta – ženy je vytvořena na vám všem dobře zná-

mé hity countryhudby a folku. I skladbu Ženobraní – ženy provází folková hudba, tentokrát v úžasném provedení skupiny Čechomor a symfonického orchestru. Skladba Borci – dorostenci a muži Vás jistě zaujme nově zkomponovanou hudbou, kterou napsal Jindřich Vrbenský a upravil ji Miroslav Vydělák. Nakonec jsem si nechal skladbu Princezna republika – seniorky a seniorky, kteří nám tentokrát zacvičí

na známé a nesmrtelné melodie pana Karla Hašlera v úpravě Ivana Zelenky. Závěrem Vám všem přeji krásné vánoční svátky a šťastný Nový rok, který bude plný nacvičování a příprav na to nejdůležitější – na XVI. všesokolský slet 2018. Tak ať se nám všem vydaří.

S úctou Váš

*Zdeněk Barták
hudební skladatel a hudební dramaturg
XVI. všesokolského sletu 2018*

Ježíšek by se divil

■ Komise zdravotní tělesné výchovy Odboru všestrannosti ČOS připravila na neděli 4. prosince 2016 v pořadí již osmé předvánoční setkání cvičitelů ČOS. Na tradiční akci v adventním čase se ve velké tělocvičně Tyršova domu sešlo přes šedesát cvičitelek a cvičitelů. Pestrý půldenní program se zimní a vánoční tematikou byl tentokrát sestaven pod heslem „Ježíšek by se divil“. Účastníci se rozcvičili s bratrem Jarkem Kučerou a naučili se několik tanečků a pohybových etud. Nechyběl tradiční PET rytmik. Sestra Dana Uzlová si připravila Zimohrátky – zpívání „mikulášských“ písniček, doplněných kolektivním rejmem. Program završila výpravňá scénka s tanci na téma „Ježíšek by se divil“, kterou připravila skupina cvičitelů a cvičitelek z tělocvičných jednot Sokol Rakovník a Sokol Bratronice pod vedením sestry Jany Kučerové. I tentokrát nechyběla dílna pro šikovné ruce. Sestra Dana Uzlová připravila instruktáž pro výrobu vánočního přání. Vyrobená přáníčka si každý odnesl jako dárek. Program vyvrcholil návštěvou Mikuláše, andělů a čerta. Každý obdržel drobný dárek, pamětní list a „Vánoční noviny“ s vyprávěním o vzniku nejznámější vánoční koledy Tichá noc. Setkání tradičně zakončilo společné zpívání vánočních koled. Rozcházeli jsme se ve sváteční náladě s přáním klidných Vánoc a úspěšného prožití roku 2017.

*Jarek Kučera,
1. místonáčelník ČOS*

Sokol v lese – ohlédnutí za třemi ročníky

■ Komise pobytu v přírodě začala pracovat v Sokole záhy po jeho obnovení v roce 1990 a má za sebou přes čtvrt století plodné činnosti. Od počátku trvá stálá soutěž Sokolské dny v přírodě, každoročně probíhají různé semináře a setkání v rámci mezisletových projektů, od roku 2000 trvá přebor ČOS v Zálesáckém závodu zdatnosti. Všechny tyto akce však svou povahou vyžadují aspoň minimální technické zázemí, nic z toho nelze dělat jen „na zelené louce“.

Projekt Sokol v lese se zaměřuje právě na táboření a činnosti v pří-

rodě bez zázemí. Zároveň dává tábořníkům z různých koutů republiky možnost setkání a společných zážitků. Jde o letní neprázdninový víkend, který stráví několik skupin žactva s vedoucími doslova pod modrou oblohou. Táboří na jedné louce, vaří na jednom ohni. Hry mají sice vítěze, ale družiny jsou sestaveny napříč jednotami a celkové ladění je spíše inspirativní než soutěžní. Hlavní část programu tvoří etapová hra, jejíž úseky se odehrávají ve dne i v noci a mohou být veselé i dost náročné – podle legendy. Nechybí koupání, drobné hříčky, malý výlet do okolí,

večerní oheň s písničkami, vycházka za hvězdami, čtení na dobrou noc ... Zatím se uskutečnily tři krásné podniky tohoto projektu:

1. Lučice u Světlé nad Sázavou – červen 2014 – zahajovací akce ještě bez etapové hry, 17 osob (2 jednoty + hosté)
2. Vlčí hory u Humpolce – září 2015 – etapová hra Kapitán Fox, 33 osob (3 jednoty)
3. Libež u Českého Šternberka – září 2016 – etapová hra Jan Kornel, 37 osob (4 jednoty)

Zdar nechť provází i další akce tohoto projektu!

Zdeněk Lauschmann

Život zasvěcený sportu

■ „Jsem rád, že mohu předat významání představitelce sokolského hnutí, která se významnou měrou podílela na obnově sokolského hnutí u nás,“ tato slova pronesl letos 28. října při předávání vysokých státních vyznamenání prezident republiky Miloš Zeman. Platila jedné ze tří desítek vyznamenaných – sestře Věře Růžičkové ze Sokola Brno I, jíž předal Medaili Za zásluhy.

Sestra Věra Růžičková – členka zlatého gymnastického družstva na Olympijských hrách v Londýně 1948, ale také gymnastická trenérka a rozhodčí a také činovnice jak Sokola Brno I, tak České obce sokolské – je nesporně nejen sokolskou, ale také českou sportovní legendou. Patří nesporně mezi málo těch osobností, které svůj život zasvětily sportu, olympijské myšlence a Sokolu, na jehož obnově a následně rozvoji se po roce 1990

výrazně podílela. Její práce byla již mnohokrát oceněna – za všechna jmenujme medaili Českého olympijského výboru, vyznamenání České obce sokolské, před zhruba osmi lety to byla hlavní cena Českého klubu fair play za celoživotní postoje. Letos na listopadové konferenci Sport v Sokole – historie a současnost byla oceněna za zásluhy o rozvoj sokolského sportu.

Při této příležitosti jsme sestře Věře Růžičkové položili několik otázek.

Začínala jste se skoky do vody, pak jste přesedlala na basketbal, abyste na konec svůj sportovní život věnovala sportovní gymnastice. Co bylo tím rozhodujícím, že nakonec zvítězila právě gymnastika?

Moje sportovní začátky byly v rodině, můj tatínek mi dal všestranný spor-

ovní základ, naučil mě bruslit, lyžovat, plavat, a další dostupné sportovní začátky. Gymnastika zvítězila pro její bohatý a různý program náradí.

Můžete zavzpomínat na své gymnastické začátky v Sokole Brno I? Váš vztah k Sokolu se začal utvářet až zde, nebo má hlubší kořeny?

Maminka mě ve čtyřech letech zavedla do Sokola. Základní gymnastický výcvik jsem měla na gymnaziu, kde mě učila cvičitelka Sokola Brno I a ta mě také přivedla do gymnastiky SBI.

Věra Růžičková se starostkou ČOS Hanou Moučkovou na letošní listopadové konferenci Sport v Sokole

Stala jsem se členkou závodního družstva a probjovala jsem se do dvouleté olympijské přípravy.

Podílela jste se na zlatém úspěchu na olympiádě v Londýně, který byl zastíněn úmrtím Elišky Misákové. Jak jste tyto olympijské okamžiky zažívala?

Pro celé družstvo to bylo velmi těžké. Slíbily jsme si, že budeme bojovat a když zvítězíme, tak vyhraje i Eliška. Nám se to podařilo, ale Eliška v noci po našem vítězství zemřela. Na jedné straně velká radost, na druhé straně velká bolest nad smrtí naší kamarádky.

Přípravu na olympiádu a pak i samotnou výpravu na olympiádě vedla legendární náčelnice Sokola Marie Provazníková. Jak na ni vzpomínáte, jak na Vás působila a co Vám dala pro vaši další sportovní a trenérskou kariéru?

Marie Provazníková byla silná osobnost. Tvrdě bojovala proti sjednocení čsl. sportu a proti zrušení Sokola. Svými odbornými znalostmi vytvářela dobré podmínky pro naši olympijskou přípravu a pro náš olympijský závod.

Po londýnské olympiádě jste se věnovala trenérské práci, byla jste rovněž mezinárodní rozhodčí. Co Vás na této práci bavilo a kterých úspěchů při ní si nejvíce vážíte?

Měla jsem trenérskou práci ráda. Společný trénink vytvářel podmínky pro dobré přátelství. Mým největším úspěchem bylo, když se dvě mé závodnice probjovaly do reprezentačního družstva a další čtyři do juniorského družstva.

Po roce 1990 jste se zapojila do obnovení činnosti Sokola. Můžete tuto dobu přiblížit?

Obnovení činnosti Sokola ve všech člancích činnosti bylo obtížné. Největší problémy byly s navrácením sokolského majetku a obnovením činnosti v sokolovnách.

A Vaše současná činnost v Sokole?

V současné době jsem v ČOS členkou komise pro vyznamenání a členkou komise sportovní gymnastiky. Dále jsem čestnou členkou Předsednictva Odboru sportu ČOS. ☺

Věra Růžičková

Sestra Věra Růžičková se narodila 10. srpna 1928 v Brně. A svému rodnému městu zůstává věrná dodnes, stejně jako Sokolu – je členkou Sokola Brno I, na jehož znovuoobnovení v roce 1990 se aktivně podílela. Jako „sportovkyně“ se představila už ve svých čtyřech letech, kdy ji maminka poprvé zavedla do sokolovny. Zde projevila své sportovní nadání, a tak již tehdy jí předpovídali světlou sportovní budoucnost. Do sportu se pustila s velkou chutí a vervou. Získávala všestrannost a snažila se vyzkoušet všechno. Mimo jiné i skoky do vody, ve kterých se díky svému velkému talentu stala dokonce ve svých osmnácti letech v roce 1946 mistryní Československa. Krátce poté se jako členka Sokola Brno I začala věnovat gymnastice, kde ji trenér (a její pozdější manžel) Zdeněk Růžička nasměroval na cvičení na nářadí. Brzy se dostala do reprezentace a jako jedna z členek družstva sportovní gymnastiky se připravovala na olympiádu v Londýně 1948. Na olympijské hry odcestovala jako náhradnice. Ale nakonec do olympijského závodu nastoupila – kvůli tragické události, kdy Eliška Misáková onemocněla tehdy nevléčitelnou dětskou obrnou, jíž nakonec podlehla. Družstvo gymnastek vybojovalo zlatou olympijskou medaili a v neoficiálním pořadí jednotlivkyň byla Věra Růžičková hodnocena jako šestá. Po olympiádě Věra Růžičková zanechala závodní kariéru, ovšem sportu zůstala věrná. V Brně začala vychovávat mladé gymnastické naděje a zanedlouho se stala i reprezentační trenérkou juniorek. Díky svým jazykovým schopnostem působila i jako vedoucí výprav a mezinárodní rozhodčí. Po skončení trenérské kariéry se stala metodičkou pro Jihomoravský kraj. V roce 1990 se aktivně zapojila do znovuoobnovování Sokola, obětavě pomáhala všude tam, kde bylo jejího nadšení a zkušeností potřeba, zejména při vzniku a rozvoji Odboru sportu ČOS. V Sokole vykonávala řadu činnových funkcí, byla i místostarostkou Světového svazu sokolstva. Aktivně pracovala v Předsednictvu Odboru sportu ČOS, jehož čestnou členkou je dodnes.

Sokol Grand Prix Brno 2016

■ Sportovní gymnasté, široká sportovní veřejnost, ale i řada příznivců gymnastických sportů netrpělivě očekávali termín mezinárodně renomované soutěže Sokol Grand Prix Brno, která je pevně zapsaná v kalendáři světové gymnastické federace FIG a je významnou soutěží statutárního města Brna a České obce sokolské.

Zájem médií připoutal nejen start zámořských závodníků z Austrálie a USA, ale především brněnského rodáka Davida Jessena, účastníka olympijských her v Riu. Tomuto zájmu odpovídala divácká návštěvnost, která mile překvapila činovníky pořádajícího oddílu sportovní gymnastiky T. J. Sokol Brno I. Dramatickou atmosféru závodu umocnila přítomnost televizních kamer.

Startovní pole tvořilo deset smíšených párů z devíti zemí. Úvodní kvalifikační kolo, v kterém každý závodník a závodnice zacvičil po dvou nářadích, poslalo do semifinále osm nejlepších párů. Vítězným párem kvalifikace se tak stal ukrajinský pár Jana Fedorovová a Oleksander Petrenko s nepatrným náskokem 0,025 bodu před australsko-českou dvojicí Emily Little a David Jessen. S mírným odstupem skončil na třetím místě pár Evi Schellens (Nizozemsko) a Teylor Seaton (USA). V semifinále startují všechny páry od nuly pouze na jednom nářadí, a to v opačném pořadí než se umístily v kvalifikaci. V semifinále si musí závodníci zvolit jiné nářadí než v kvalifikaci. Vítězem semifinále se stal

pár Little (AUS) – Jessen (CZE) před zkušeným rakouským párem Jasmín Mader a Danielem Kopeinik o pouhých 0,050 bodu. Třetím párem bylo překvapení semifinále v podobě česko-švýcarské dvojice Veronika Cenková a Nicola Graber. Tuto trojici doprovodil do finále ukrajinský pár společně s dvojicí Schellens (NED) a Seaton (USA).

Ve finále startují páry od nuly v pořadí, které si před finálem vylosují hodem kostkou. Ženská část páru může ve finále opakovat nářadí, které již předvedla v předchozích kolech, mužská však nikoliv.

Finálové drama řádně pocuchalo nervy přihlížejících diváků v momentu, když se z hrazdy utrhla miláček publika a člen favorizovaného páru David Jessen. Díky famóznímu výkonu jeho partnerky, která na přeskoce předvedla skok zvaný Jurčenko se čtvrtým obratem, za který obdržela nejvyšší známku finále 14,20 bodu, si tato dvojice odnesla palmu vítězství. Druhé místo vybojoval zkušeným výkonem ukrajinský pár Fedorovová – Petrenko. Třetí místo takticky bezchybným výkonem vybojovala rakouská dvojice Mader –Koeinik.

Před vyhlášením výsledků soutěže poděkoval oddíl sportovní gymnastiky T. J. Sokol Brno I dlouholeté reprezentantce ČR, účastnici dvou OH, mistrovství světa a ME, vítězce několika světových pohárů Kristýně Pálešové za její činnost.

*Stanislav Vyzina,
ředitel Sokol GP Brno*

Foto Matěj Cigl

Žižkovský pohár 2016 v akrobatickém rokenrolu

■ Sokolské páry se opět prosadily na první příčky v nevyšší kategoriích akrobatického rokenrolu. Stalo se tak na Velké ceně Sokola – Žižkovském poháru 2016, který se konal v sobotu 26. listopadu v hale TJ Spojie Praha. Soutěže se kromě českých tanečních párů a formací zúčastnili tanečníci a tanečnice ze Slovenska a Polska.

Cekem se představilo rekordních 351 tanečníků a tanečnic v deseti kategoriích: Děti, Žáci, Junioři, kategorie B, nejvyšší kategorie A a čtyři kategorie dívčích formací. Jako desátá kategorie byla nově zařazena do soutěže kategorie Duo girls.

Organizačně soutěž velmi kvalitně připravil oddíl akrobatického rokenrolu T. J. Sokol Kampa Praha a bylo skutečně na co se koukat. Soutěž probíhala plynule v souladu s časovým harmonogramem. Zahájena byla v 11 hodin a začala úvodními koly kategorie tanečních párů dětí, žáků, juniorů a kategorie Malé dívčí formace junior.

V první části soutěže mohli diváci zhlédnout finálová vystoupení v pěti kategoriích.

V kategorii děti zvítězil pár Gabriela Kloudová a Filip Šandera z oddílu Elvis Jihlava.

V kategorii Dívčí formace děti získala zlatou medaili formace s názvem Minnies z Taneční školy Twist Říčany.

V kategorii Malé dívčí formace junior zvítězila v konkurenci devíti formací formace z klubu RRC Hydrorock Bratislava.

V juniorské párové kategorii měli velmi kvalitní zastoupení i sokolové. V párové kategorii Junior se na 2. místě umístil taneční pár Lukáš Sláma a Anna Fořtová ze Sokola Pražského.

Druhá část soutěže byla zahájena v 17 hodin slavnostním nástupem všech finalistů.

Na úvod podvečerní části se představily finálové páry kategorie

Žáci, ve které zvítězil taneční pár Matěj Lukeš a Veronika Šemberová z oddílu TASK Silueta Praha.

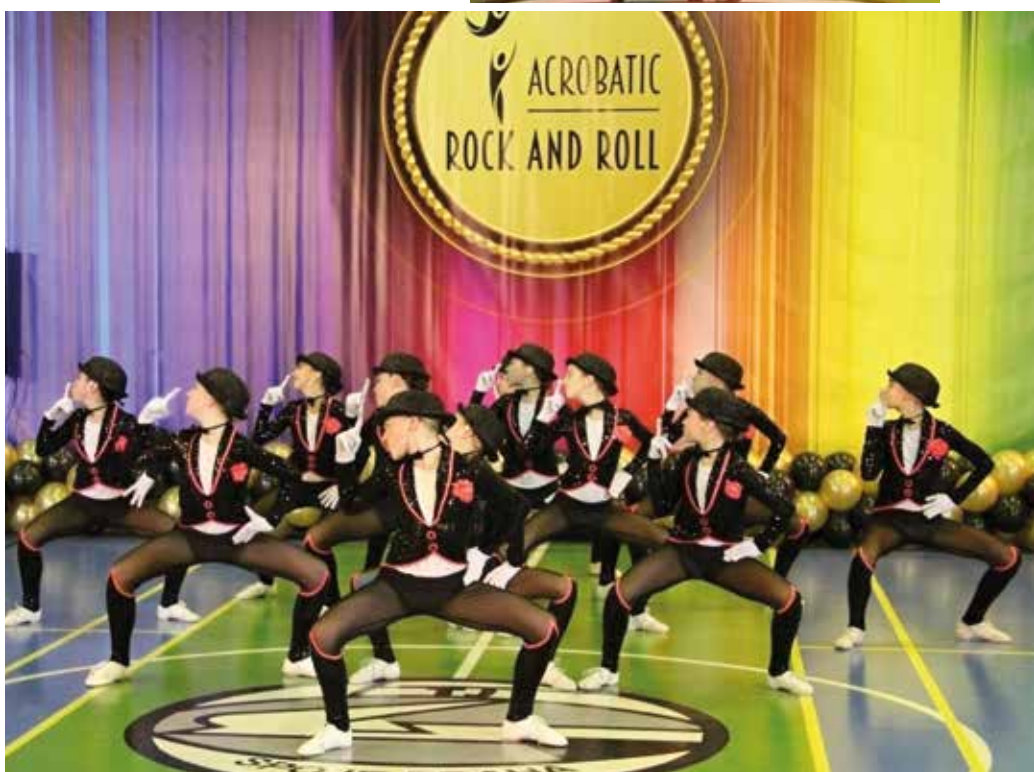
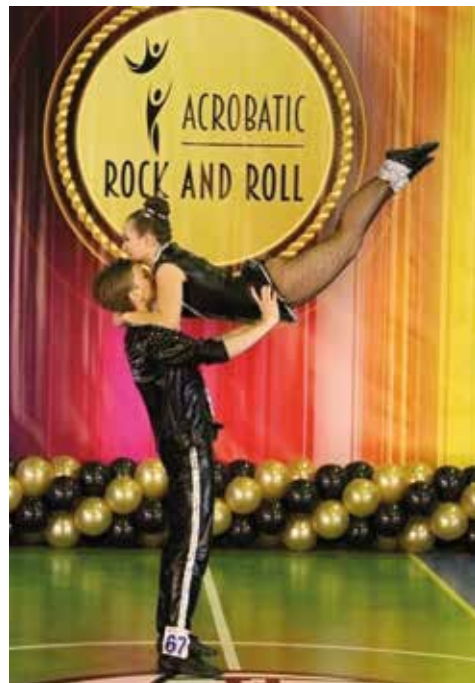
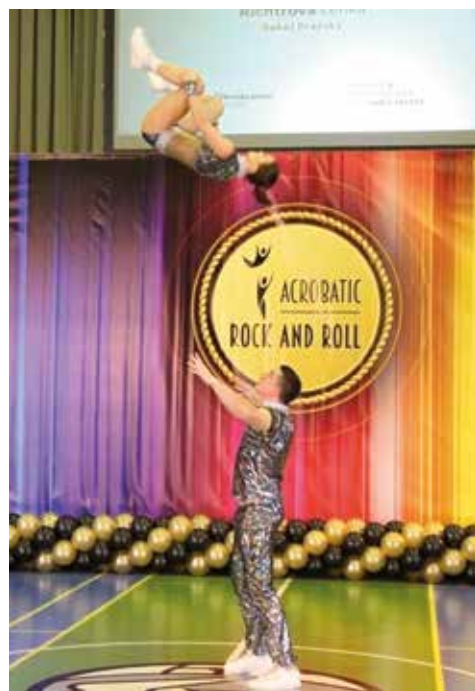
V kategorii B obhájil zlatou medaili pár Jakub Chvátal a Kateřina Rohanová ze Sokola Kampa Praha. Další finálovou kategorií byly Malé dívčí formace senior. V této kategorii se na první příčku prosadila formace s názvem Angels z oddílu TASK Silueta Praha.

V šestičlenném finále Dívčích formací junior se na 1. místo probojovala formace Queen Taneční školy Twist Říčany.

Ve finále kategorie A se představily celkem čtyři páry, mezi nimiž chyběl vynikající sokolský pár Sandra Chudomská a Vítězslav Horák, čtvrtý pár letošního mistrovství světa. Pro náročný podzimní program se rozhodli nakonec tuto soutěž vynechat. Důstojně je však zastoupili jejich oddíloví kolegové Lenka Richterová a Marek Divoký ze Sokola Pražského, kteří předvedli bezchybnou akrobatickou sestavu na vysoké úrovni a získali pro sokoly další první místo.

Děkujeme všem organizátorům a partnerům soutěže, kteří se podíleli na realizaci soutěže.

Markéta Sacharová

Přebor ČOS ve futsale

■ Již 18. ročník turnaje mládeže ve futsale – Mikulášský turnaj, který byl zároveň přeborem České obce sokolské, se uskutečnil poslední listopadovou sobotu v Rokycanech v hale u zimního stadionu. Sokol Letkov opět připravil pro fotbalové přípravky (hráči do 10 let) 24 utkání.

Velice dramatické zápasy probíhaly po celý den. Velmi bouřlivá atmosféra byla i zásluhou rodičů dětí, kteří prožívali utkání na hranici svého zdraví.

Titul nakonec získal DIOSS Nýřany po krásném finále s FK Žákava (2:0). Na pomyslnou bednu, na 3. místo prošel Baník Líně vítězstvím nad SK Smíchov (1:0).

Poháry přebírali i jednotlivci: nejlepší brankař Tereza Polívková (Viktoria Plzeň – dívky), nejlepší hráč Jan Nejd (DIOSS Nýřany). V konečném pořadí další místa obsadily: 4. SK Smíchov Plzeň, 5. FC Viktoria Plzeň – dívky, 6. FK Dýšina, 7. SK Horní Bříza, 8. Sokol Letná Plzeň, 9. Sokol Letkov.

Pořadatelé ze Sokola Letkov nezapomněli opět ocenit všechny trenéry, kterým pře-

dali drobné dárky vážení hosté bratr Jaroslav Kosnar a metodička odboru sportu ČOS sestra Blanka Blandová.

Každý hráč, který nastoupil na palubovku (85 účastníků), obdržel zlatou medaili, která jim připomene krásný den bez počítače.

Pomyslným oceněním organizátorů je návrat většiny družstev již po desetiletí.

Karel Fiala

V ostravském Trojhalí Karolina se v sobotu 12. listopadu uskutečnila nádherná akce „Velopedisté v Ostravě 2016“. Setkalo se na ní více než sto vyznavačů starých bicyklů, kteří svoji lásku k cyklistice příležitostně vyjadřují na kolech-veteránech, v dobovém oblečení a vždy ve skvělé náladě. Připomínají si taky ty, kteří v minulosti zakládali kluby a cyklistiku vůbec.

Z pověření Obnovené české ústřední jednoty velopedistů (OČÚJV) byl garantem setkání Klub českých velopedistů Ostrava-Hrabová (zal. 1906). V programu setkání bylo mj. i ocenění ostravských cyklistických oddílů, klubů i jednotlivců. Čestná uznání byla udělena i sokolům, a to bez ohledu na to, zda patří nebo nepatří do svazku Sokolské župy Moravskoslezské. To bylo velice sympatické a lze pouze litovat, že nešlo více sokolských jednot takovým čestným uznáním bratrsky a kolegiálně ocenit.

Komu a za co bylo čestné uznání předáno:

Tělocvičné jednotě Sokol Ostrava-Nová Bělá za udržování tradic (KČV Nová Bělá zal. 1905, KČV Mitrovice zal. 1908) včetně ochrany jedinečného praporu v kraji – praporu KČV Mitrovice z r. 1933, za účast a statečnost

cyklistů v odboji a za desítky otevřených cyklistických akcí. Čestné uznání přebíral starosta jednoty br. Stanislav Javorek s manželkou Zdeňkou (oba velice aktivní cyklisté), zmíněný prapor byl při tom rozvinutý a u všech přítomných vzbuzoval obdiv.

Tělocvičné jednotě Sokol Ostrava-Proskovice za rozvíjení cyklistických tradic, za účast a oběti sokolských cyklistů v odboji, za vystoupení na XI. všesokolském sletu v r. 1948 a za podporu podmínek pro cyklistiku v CHKO Poodří. Čestné uznání převzaly společně starostka, jednatelka

a vzdělavatelka jednoty s větší skupinou členů. Připomenu, že bratři z proskovické jednoty Jar. Matěj a Fr. Koutný stáli v čele krajského velení Obrany národa. Mj. zajišťovali spojení Ostrava – Hranice n.M. – Brno prostřednictvím cyklistické štafety kurýrů. Oba byli s celým krajským velením 24. 9. 1942 v Berlíně popraveni.

Tělocvičné jednotě Sokol Ostrava-Výškovic za udržování tradic (KČV zal. 1907), za účast na velopedistických akcích, za cyklistické aktivity v jednotě i v obvodu Ostrava-Jih a za podporu výstavby nových cyklostezek v Ostravě a v kraji. Výškovičtí sokoli převzali toto ocenění symbolicky za všechny cyklisty z tohoto městského obvodu (107 000 obyvatel), protože i v Zábřehu a Hrabůvce bývaly KČV.

KČV Ostrava-Hrabová taky ocenil tři jednoty, které ve své přebohaté historii patřily nebo se hlásí k sokolstvu. Určitě si za svoje aktivity zasluhují ne-

Z cyklistiky vyšla i krasojízda a právě té se od r. 1963 věnuje oddíl sálové cyklistiky-krasojízdy Petřvald n.M., jediný, který se v MSK zabývá tímto sportem, který vychoval reprezentanty, získával evropské tituly a připravuje mládež. Oddíl byl dlouho součástí sokolské jednoty (zal. 1912), „doma“ je v sokolovně, měl a má skvělé trenéry. Žáci a muži oddílu neváhali 12. listopadu předvést něco ze svého mistrovství. Jejich vystoupení bylo přijato s nadšením!

Pro vyjmenované a oceněné jednoty a kluby je společné to, že se nacházejí mezi Odrou a Ostravicí, blízko Ondřejnice i Opavy (včetně pořadajícího KČV Ostrava-Hrabová). V kraji se dlouho tvoří slušné podmínky pro cyklistiku. Debatovalo se i o využití cyklostezek školami, rodinami, seniory, jak zvýšit bezpečnost, kulturu a prestiž cyklistiky. K tomu nepřímo

Ocenění sokolských cyklistů v Ostravě

Proskovičtí sokoli-cyklisté v přípravě na sletové vystoupení v r. 1948

Sychravá sobota 12.11. neubrala cyklistům dobrou náladu – před ostravskou Novou radnicí.

jen uznání, ale i obdiv – za pestrost a šířku ve svých činnostech.

Čestné uznání právem patří Klubu českých velopedistů Ostrava-Stará Bělá za udržování tradic (KČV zal. 1907), za dlouholetou vysoce aktivní činnost jednotlivců, malých i velkých skupin a za stovky otevřených sportovních a společenských akcí. Podobné je to i s krmelínskými cyklisty – uznání bylo předáno za podporu cyklistiky v obci a širokém okolí a za dlouholeté provádění cyklistiky sokoly, hasiči, skauty a dalšími občany bez ohledu na věk a pohlaví.

směřovala zase Čestná uznání pro osobnosti, kteří se o cyklistiku zasloužili výrazněji.

K mimořádnému úspěchu akce přispěli i velopedisté z Prahy tzv. Zbraslavskými reji, ze kterých doslova „dýchala“ elegance a nostalgie. Nechyběla ani vystoupení na vysokých kolech. Bylo to krásné setkání.

Velopedisté z Hrabové v závěru předali slavnostně prapor OČÚJV svým kolegům z Písku, kde se bude konat setkání v r. 2017.

*Karel Sýkora,
Sokol Ostrava-Proskovice*

Vítkovičtí volnostylaři mají šest titulů v řadě

■ Poslední, 5. kolo I. ligy mužů v zápasu ve volném stylu se konalo v sobotu 26. listopadu v Praze. Volnostylařům ze Sokola Vítkovice se zde podařilo obhájit titul mistra České republiky z roku 2015. Je to již jejich šestý titul v řadě a jedenáctý celkem v novodobé historii samostatné České republiky.

Poslední kolo i celkovou sezónu zhodnotil trenér a předseda oddílu Milan Slončík: „V posledním kole bylo jasné, že titul získáme buďto my, anebo zápasníci z Teplic. Lepší výchozí pozici jsme měli my, když nám stačila pouze remíza proti zápasníkům z Teplic za předpokladu, že zbývající utkání vyhrájeme. Paradoxně jsme na Teplice narazili hned v úvodu 5. kola a zvítězili jsme jednoznačně 9:1. To, že vyhrájeme takovým rozdílem, nás vůbec nenapadlo. V letošním roce se zápasilo podle nového systému, kdy za vítězství jednotlivých zápasníků se započítával bod do tabulky. Tato úprava pravidel měla za následek větší vyrovnanost celé soutě-

že. V průběhu celé sezóny za náš oddíl startovali tito zápasníci: Peter Pastor, Matej Deák, Ivan Molnár, David Tomiczek, Slavomír Štofík, Miroslav Marcinek, Jan Jasinský, Tomáš Segeč, Martin Sciranka, Ľubomír Tiefenbach, Pavel Sztwiertnia, Marek Barva, Aleš Kolařík, Jiří Kopecký, Vratislav Chotaš, Roman Piskoř, Gabriel Tysz, Petr Krejčí, Jakub Sýkora a Radim Vokůrka. V roce 2017 se budeme snažit titul znovu obhájit, a to i přesto, že došlo k úpravě pravidel, kdy za jedno družstvo mohou startovat pouze tři zahraniční zápasníci.“

Výsledky vítkovických zápasníků v 5. kole:

T. J. Sokol Vítkovice – SO Zápas Teplice 9 : 1

body Vítkovic: Pastor, Molnár, Štofík, Marcinek, Deák, Sciranka, Chotaš, Tiefenbach, Tysz.

T. J. Sokol Vítkovice – Společenství T. J. Sokol Hradec Králové a KZ Bohemians Praha 7 : 3

body Vítkovic: Pastor, Molnár, Marcinek, Sciranka, Chotaš, Tiefenbach, Tysz.

T. J. Sokol Vítkovice – Společenství T. J. Sokol Vyšehrad a KA Smíchov 8 : 2
body Vítkovic: Pastor, Štofík, Segeč, Deák, Sciranka, Chotaš, Tiefenbach, Tysz.

Tabulka po 5. kole:

1. místo T. J. Sokol Vítkovice 34 bodů
2. místo SO Zápas Teplice 30 bodů
3. místo Společenství T. J. Sokol Vyšehrad a KA Smíchov 17 bodů
4. místo Společenství T. J. Sokol Hradec Králové a KZ Bohemians Praha 11 bodů
5. místo TAK Hellas Brno 8 bodů

Prvoligové vítkovické zápasníky finančně podporuje Statutární město Ostrava a Moravskoslezský kraj.

Setkání studeneckých lyžařů

■ Studeneckou sokolovnou v sobotu 12. listopadu procházela historie a vzpomínky. T. J. Sokol u příležitosti 90. výročí vstupu do Svazu lyžařů ČR uspořádal setkání studeneckých lyžařů. Měli jsme čest přivítat a pozdravit se s držitelem Olympijského řádu, účastníky ZOH, držitelkou olympijských medailí, členem Síně slávy českého lyžování. Zdeněk Remsa, Květa Jeriová Pecková a Josef Lánský nezapomínají na své studenecké lyžařské začátky a ochotně přijali naše pozvání. Mezi víc jak 150 účastníky slavnostního večera byli úspěšní lyžaři – bývalí reprezentanti, vítězové Krkonošské sedmdesátky, biatlonisté, rozhodčí, trenéři, funkcionáři a příznivci, kteří se v uplynulých desetiletích podepsali pod úspěšnou historii studeneckého lyžování.

Pozornost si zasloužila výstava, která nás provedla lyžařskou historií. Byly zde výsledkové listiny prvních závodů z roku 1912 a 1914, černobílé fotografie staré více jak osmdesát let, doku-

menty z jednotlivých období, zapůjčené sportovní trofeje a diplomy. Za úspěch lze považovat sestavení a vydání sborníku „90 let ve Svazu lyžařů ČR“.

V průběhu tříhodinového programu se vedle vzpomínek na dávné události nezapomnělo na současnost, mladí lyžaři potěšili úvodním lyžařským eposem a připomenuli téměř zapomenutou studeneckou lyžařskou hymnu, překvapil příchod starých lyžníků pod vedením Aleše Suka. Úžasná byla vysocká paní Hubačiková se svými krkonošskými poudačkami.

Čestní hosté a všichni další vzpomínali nejen na své lyžařské začátky, ale i na přátelství, která při lyžování vznikala. V průběhu večera byl čas i na přiblížení současné činnosti lyžařského oddílu. Základem práce je snaha o udržení žákovské základny v běhu na lyžích. Dobré jméno naší jednotě pomáhá získávat i organizátorská činnost. Pravidelně se ve Studenci scházejí sokol-

ští lyžaři na přeborech ČOS v běhu na lyžích, který bývá spojen s krajským pohárovým závodem. Při dobrých sněhových podmínkách se jezdí Studenecká štafeta na x krát 1 km, zde se sejde téměř stovka lyžařů všech věkových kategorií. Věhlas si vysloužil také závod v přespolním běhu Posvícenský koláč, letos se konal již 49. ročník. Pravidelně startuje více jak 500 závodníků a tím se řadí mezi největší podniky celého regionu.

Jaroslav Hák

Skupina lyžníků pod vedením Aleše Suka

Narodil se v roce 1993 v Brandýse nad Labem. Je absolventem pražské konzervatoře, během studií účinkoval v Divadelním ateliéru. Od roku 2013 je v angažmá v Divadle Antonína Dvořáka v Příbrami. Zahrál si v seriálech Zdivočelá země IV, Gympl nebo v pohádce Princzna Ano. V roce 2009 při DS T. J. Sokol Lázně Toušeň založil studentský soubor mladých divadelníků Nová generace, kde hraje, píše vlastní tvorbu a především režiruje. S Filipem hovoříme o jeho vztahu k Sokolu, o divadle a úspěšném představení hry Mort.

Rozhovor s hercem a sokolem Filipem Müllerem

Jsi z divadelní rodiny. Oba tvoji rodiče hrají divadlo?

Rodiče jsou vedoucími Divadelního spolku Lázně Toušeň. Maminka je spíše režisérka, i když v mladších letech také hrávala v divadle v Čelákovících a i v Toušeni s amatéry. Otec býval jeden z nejslavnějších a nejlepších pohybových režisérů u nás, co se týče amatérského divadla.

Kdy ses poprvé dostal k divadlu?

Začínal jsem, když otec společně s mojí sestrou ještě jezdil se svými pohybovými etudami. Já jsem se k nim přidal, když mi bylo asi sedm let.

Momentálně hraješ v Divadle A. Dvořáka v Příbrami, píšeš vlastní tvorbu. Čemu jako umělec dáváš přednost, co tě víc baví?

Je to složitější. To hlavní u mě je herectví, a to z toho důvodu, že mě to živí. Nejradši ale mám asi režirování, problémem ovšem je, že to člověka velice vyčerpává, i když se to nezdá. Psaní je ještě složitější. Zprv na to člověk musí mít čas, zadruhé na to musí mít náladu, a co je nejhorší – musí mít nápady.

Přibližně před devíti lety jste z tvjí iniciativy založili divadelní spolek Novou generaci při T. J. Sokol Lázně Toušeň. Co měl tento název evokovat – že se jedná o mladé herce, jiný repertoár?

Šlo právě o skupinu mladých průbojných herců, hraní chtivých studentů herectví. Ale i právě z toho důvodu, že jsem se chtěl specializovat na určitou tvorbu, která v dnešním amatérském divadle nemá až takové zastoupení.

Když hrajeme pod Novou generací, specializujeme se na mladého diváka.

Máte v Nové generaci i profesionální herce?

Máme. Nová generace vznikla hlavně z mých spolužáků a ze studentů pražské konzervatoře, oboru herectví. Hrávali zde nebo hrají například Míša Doubrovová, Ondřej Rychlý, Monika Timková, Tomáš Kyselka a další.

V repertoáru máte hru Mort, jež měla premiéru loni. Tato hra byla nominována Akademií science fiction, fantasy a hororu v rámci kategorie Nadějný nováček, počín roku, zvláštní cena. Troufnout si na Morta je pro režiséra velká výzva.

Jsem velký fanoušek Terryho Pratchetta, jeho tvorbu jsem si vždy chtěl vyzkoušet. Mort byl v České republice uveden jen asi jednou nebo dvakrát a nikdy ne na dlouho. Navíc má nejoblíbenější postava z Terryho Pratchetta je Smrt.

Jak ses vypořádal s převedením specifického stylu psaní a humoru Terryho Pratchetta do divadelní podoby? Myslím si, že je to velice těžké.

Já si zas myslím, že naopak. Česká republika má navíc jednoho z nejlepších překladatelů Pratchetta, který dokáže jak přeložit britský humor, tak do toho ještě zapojit humor český. Navíc si my-

slím, že Pratchettův humor je spíše konverzační a díky tomu se dá velice dobře zpracovat do divadelní podoby.

Scénografii k Mortovi jsi dělal sám. Vycházel jsi z něčeho? Z nějakých obrazů, z ilustrací knížek?

Z předloh jsme vycházeli u návrhů kostýmů. Pratchett, zvláště jeho kostýmy, se dají dělat buď iluzivním způsobem, nebo antiiluzivním. U Morta jsem se chtěl držet spíše toho antiiluzivního způsobu. U scény to bylo složitější, je tam hodně přestaveb a hodně se mění prostředí hry, proto jsem potřeboval, aby scéna byla co nejfunkčnější a dala se přestavovat rychle. Svým způsobem je tato scénografie velmi jednoduchá, na druhou stranu perfektně využitelná.

Jak Nová generace, tak Divadelní spolek Lázně Toušeň jsou pod Sokolem. Máš ty k Sokolu jako k organizaci vztah?

Samozřejmě, už jen z toho důvodu, že jsem začínal v sokolském amatérském divadle a dodnes v něm pracuji. Ale je to vztah spíše kulturní, než co se týče cvičení a dalších aktivit.

Zajímáš se o ochotnickou činnost sokolských divadelních souborů?

Ano. Loni jsem byl v porotě při několika divadelních představeních na sokolské přehlídce v Lázních Toušeň. Při přehlídkách se snažím na tato představení sám chodit.

Jsou členové souboru sokolové?

Spíš jsou nesokolové. Já sám jsem sokol.

Představení MORT

Kultovní fantasy Terryho Pratchetta o báječné Zeměploše přináší vždycky znovu nevšední zážitky zasvěceným i překvapeným. V divadelní podobě Stepheny Briggse, v překladu Jana Kantůrky a v režii Filipa Müllera měl Mort premiéru 24. dubna 2015 v sokolovně v Lázních Toušeni při příležitosti IX. národní přehlídky sokolských divadel.

Nejbližší představení se uskuteční 26. 12. 2016 od 17.00 hodin v sokolovně v Lázních Toušeni.

Další úspěšná premiéra Divadla pod Petřínem

■ Divadlo pod Petřínem Sokola Kampa uvedlo v listopadu premiéru své další hry, tentokrát Balady z hadrů od Voskovce a Wericha. Při této příležitosti hovoříme s režisérem této hry bratrem Bohumilem Gondíkem.

Jste poměrně mladé divadlo. Kolikátá hra je Balada z hadrů ve vašem repertoáru?

Ano, je to tak, soubor vznikl v lednu roku 2014 a v květnu téhož roku se představil svému publiku první inscenací komedie Nebyla to Pátá, byla to Devátá. Iniciátorem založení souboru Divadla pod Petřínem byl Pavel Urban, který se divákům představil v roli Vaška Míchy z úspěšné inscenace sokolské Prodané nevěsty, přidali se i další herci ze stejné inscenace a zbytek tvoří herci, kteří prošli konkurzem.

Pro nastudování další divadelní hry si soubor vybral francouzskou dramatickou Yaminu Rezu, která napsala vynikající konverzační komedii s názvem Art. V překladu Michala Lázňovského se ta hra jmenuje Obraz.

Po této úspěšné inscenaci se třetí studovanou hrou stal Tylův Jan Hus. Bylo to v roce 600. výročí upálení Mistra Jana Husa a soubor tak svojí inscenací přispěl ke vzpomínce na tohoto velkého Čecha. Ke spolupráci si soubor tehdy pozval několik členů sokolského pěveckého sboru Gaudium Praha, aby v inscenaci zpívali Husovy písně, dále tři profesionály a jednoho člena sokolského souboru z Lázní Toušeně. Bylo to především proto, že počet postav ve hře podle J. K. Tyla byl přece jenom větší než kolik herců má samotný soubor Divadla pod Petřínem a písně v podání velmi dobrých zpěváků daly inscenaci potřebný klasický rozměr a kvalitu.

V prosinci 2015 se soubor představil další premiérou, komedií Popel a pálenka finského autora Benghta Ahlforse. Letos soubor nastudoval opět dvě inscenace. V první polovině roku to byla komedie Poctiví společníci

a 28. listopadu 2016 měla premiéru Balada z hadrů, která se stala šestou inscenací v pořadí.

Proč nyní padla volba právě na V+W?

Asi se mi zastesklo po práci s větším množstvím herců, mám za sebou několik inscenací, v nichž se na jevišti objevilo více než dvacet herců. Možná, že se dostavila touha udělat opět něco hudebního. Prodaná nevěsta je pořád ve mně. Spolupráce s Formany byla úžasná, stejně jako se souborem Gaudim Praha a s Toušeňáky. Mám radost, když můžu dát dohromady sokolské soubory. Vznikne tak velká sokolská parta, která má společný zájem. Ukázat publiku soudržnost ve spojení různých žánrů. Sokolové vždycky drželi pohromadě. Ukázat svoji kolektivní práci na ploše stadionu a divákům na tribuně, nebo ji ukázat na jevišti divadla je podstatou sokolské práce. Na jevišti se objeví jakási esence spolkového života. Podobná spojení se v uměleckém amatérském světě často neobjevují. Spoluprací pak vzniknou nová přátelství na dlouhá

léta. A protože Divadlo pod Petřínem je soubor Sokola Kampa stejně jako soubor Modrá synkopa, která se specializuje na hudbu Jaroslava Ježka, napadlo mě, že je tu ideální šance spojit ke spolupráci dva soubory téhož zřizovatele. Vybrat titul už potom nebylo tak těžké.

Je, nebo přesněji v čem je tato hra aktuální pro současnou dobu?

Asi se nedá říci, že by byla v něčem zrovna aktuální. Ale většina dobrých her si do historie sebou nese určitý náboj, který je platný v každém čase. Čím více se potom příběh a děj podobá aktuální době, když se v běžném životě dá říci, že „to je jako dneska“, tak se v takovém případě dá hra inscenovat, i kdyby byla nevím jak stará. Příkladem bychom našli pěknou řádku. Jan Werich v předscéně z Těžké Barbory říká: „Před několika málo sty léty málo lidí umělo psát. Ale ti, co uměli psát, tak ti uměli psát. To se dá číst i dnes. To byste neřek.“ Balada z hadrů byla napsána v roce 1935. Není tedy bůhví jak stará. Ale doba, v níž vznikla, byla něčím podobná té naší.

Bylo 17 let po vzniku Československa, bylo to v čase, kdy se světová hospodářská krize ocitla na samém dně a nezaměstnanost byla značná. Dá se říci, že V+W ji napsali jako reflexi na život společnosti. Naše zkušenosti s vysokou mírou nezaměstnanosti nejsou ještě zapomenuty. Jistě, není to a nebylo takové, jako v době vzniku Balady z hadů, to zdaleka ne, ale není to našemu divákovi nesrozumitelné. A mluví-li se ve hře o korupci, a zločinnosti, pak asi není co dodávat.

Jaké výraznější úpravy jsi jako režisér udělal?

Úpravy jsem vlastně udělal pouze v tom, že jsem zvýraznil ve hře příběh Villona, básníka – bouřliváka, a vynechal jsem aktuální glosy, které patřily právě jenom do doby vzniku hry. Jinak vše zůstalo podle původní předlohy.

Představením výrazně zaznívají skladby Jaroslava Ježka – víc, než je v původní verzi V+W. Proč?

V září letošního roku uplynulo 110 let od narození Jaroslava Ježka. A protože se hry repertoáru Osvobozeného divadla povětšinou nazývaly hrami dvojice V+W a na Ježka se někdy pozapomínalo, chtěli jsme tohoto velikána světového, a s velikou hrdostí řečeno – českého jazzu, přiblížit divákům trochu více. Vytušil jsem, že se jeho výročí narození moc připomínat nebude a proto jsem k nastudování pozval swingovou formaci Modrá syn-

kopa, aby v jejím podání zazněly známé písně, i když nepatří podle scénáře do zmiňované hry. V původní předloze jsou písně čtyři. V naší inscenaci zazní kupříkladu David a Goliáš, Ezop a brabenec, Ze dne na den, Nebe na zemi, Život je jen náhoda...

Diváci zaznamenali při forbínách narážky na aktuální dobu. Jak tyto narážky, dialogy vznikaly? Kolik z nich je ve scénáři a jak je to momentální volná tvorba?

Oba protagonisty, kteří se v povědomí starší divácké generace objevovali na jevišti Osvobozeného a později Divadla ABC, se jmenovali Voskovec, Werich, nebo Werich, Horníček. A i oni si především předscény upravovali podle toho, co se ve společnosti právě dělo. Mnohdy to byly reakce na události, či výroky den staré. Ve dne se něco objevilo v novinách a večer už to bylo na jevišti náležitě okomentováno. Jeviště tedy rezonovalo s ulic. S životem. Proto i naši protagonisty se podívali na text starý více než padesát let od poslední úpravy hry perem Miroslava Horníčka a Jana Wericha, a dodali určité aktualizace. Proto z jeviště zazní slova jako mobil, internet, Google apod. Základ tzv. Velké předscény však zůstal stát na svých pevných základech z doby kolem roku 1958. Jeho stavba nebyla změněna, jen některé výrazy byly upraveny tak, aby byly dnešnímu divákovi pochopitelnější. Něco však muselo být vyškrtáno. Proto třeba

nezazní replika: „Jiné doby byly, kdy přšelo, kdy chtělo. Kdy jsme nemohli poručit, aby přšelo. To najednou padla kapka, padla si. Ona si padla!“ Poté následoval vždycky obrovský potlesk. Dneska by bylo v hledišti ticho. Kdo dnes zná výrok: „Poručíme větru, deš- ti“. Ono by ale bylo ticho i v roce 1935, kdyby z jeviště zazněla. Je to důkaz obrazu doby.

Proslýchá se, že již nyní začínáš připravovat divadelní představení pro XVI. všesokolský slet. Jaká hra to bude, pokud to ještě není tajemství?

Pravda je, že připravuju titul pro XVI. všesokolský slet. Už se to ví i v sokolské veřejnosti. Informace proběhla na předsednictvu Vzdělávacího odboru už v létě. Oznámil jsem, že to budou Stroupežnického Naši furianti. Ale jistě to bude až za několik měsíců. Musí ještě proběhnout další jednání, která ukážou, zda je moje představa realizovatelná.

To ale opět vyžaduje větší počet herců než má soubor Divadla pod Petřínem a zřejmě i spolupráci s dalšími sokolskými soubory, obdobně jako tomu bylo u Prodané nevěsty. Kdo všechno se tedy podílí?

Je to tak. Mojí snahou je vytvoření velkého ansámblu, který zvládne nastudovat tak velký formát, jakým Stroupežnického Naši furianti jsou. Budou v tom zapojena tři sokolská umělecká tělesa. Jedná se opět o divadelní práci ve prospěch celé České obce sokolské. Není to a nemůže to zůstat pouze v rovině repertoáru Divadla pod Petřínem. Cílem by totiž měla být opět cesta po sokolských jednotách a župách v republice, aby Naši furianti pomohli v regionech oslavit 100 let vzniku Československa a propagovat XVI. všesokolský slet. ☺

Sokol v zahraničí

Na listopadové konferenci Sport v sokole – historie a současnost zazněla řada zajímavých příspěvků, věnovaných historii sokolského hnutí. V tomto vydání přinášíme podstatnou část jednoho z nich – věnovaného historii Sokola v zahraničí, který přednesla sestra Květoslava Volková.

■ Aktivitu sokolů v zahraničí nemůžeme na konferenci opominout. Jejich činnost je obdivuhodná. Od samého počátku pracovali ve složitých podmínkách, budovali cvičiště, sportoviště, sokolovny svépomocí, z vlastních finančních prostředků, bez jakéhokoliv „pomoci zvenku“, bez dotací.

Bohatá činnost sokolského hnutí se projevuje ve dvou základních oblastech. Úzce spolu souvisejí, vzájemně se velmi ovlivňují a prolínají dějinami naší organizace. Minulé století je toho právě jasným příkladem.

První je oblast ideová, tzv. „politické dějiny“ organizace. Ty byly prodchnuty ideály humanismu, vlastenectví, příkladným vztahem k obraně rodné země. Vždyť Sokol byl jednou z nejsilnějších opor českého národního hnutí v zápase o nezávislost. Druhou a nedílnou součástí je činnost tělovýchovná, sportovní, kulturní a společenská.

Právě sokolské jednoty založené v zahraničí byly středisky krajanského života. V nich byl pěstován nejen tělocvik a některá sportovní odvětví, ale také udržována národní tradice a kultura a krajanský společenský život. Z českých zemí Rakousko-Uherska se sokolská myšlenka v průběhu takřka 155 let rozšířila po celém světě. Postihnout celou škálu činnosti zahraničních jednot není možné. Zastavím se proto jen u těch nejdůležitějších.

Vznik sokolských jednot v zahraničí

Vznik nových sokolských jednot mimo země Koruny České souvisel jednak s hospodářskou migrací uvnitř rakousko-uherské monarchie, ale i s „cestami za prací“, především do Ameriky.

Druhým motivem, který významně posílil sokolské hnutí v zahraničí, byla emigrace politická. Ta se uskutečnila v několika vlnách – v době ohrožení nacistickým Německem ve třicátých letech, po únorových událostech roku 1948 a po sovětské intervenci v roce 1968.

Dávný Tyršův sen o vytvoření panslovanského sokolského hnutí se začínal na přelomu 19. a 20. století naplňovat. V roce 1908 byl založen nadnárodní

spolek Svaz Slovanské sokolstvo, který sdružoval osm organizací ze slovanských zemí. Působil až do roku 1938, kdy zanikl v souvislosti s válečnými událostmi. Svaz vyvíjel rozsáhlou sportovní činnost v meziválečném období. Např. od r. 1929 se konaly opakovaně lyžařské závody Svazu v Zakopaném v Polsku, na Štrbském plese, v Bohinji a v Planici v Jugoslávii, na Pustevnách v Beskydech. V r. 1938 se v Tatrách konaly zimní sletové hry. V bulharské Sofii byl v roce 1937 uspořádán mezinárodní turnaj sokolských družstev ve volejbalu. Zajímavou kapitolou je činnost Sokola království Jugoslávie. I. sletu v roce 1930 v Bělehradě se zúčastnil velký příznivec sokolských myšlenek král Alexandr I. Věnoval Sokolu vlajku a meč, o který sokolská družstva závodila. Byla to fakticky státem řízená organizace. Před druhou světovou válkou měla organizace na 309 000 příslušníků. Vlastnila 293 sokoloven. Velikou solidaritu projevil jugoslávský Sokol v roce 1938, kdy po podepsání mnichovské dohody a odstoupení pohraničních území Československa Německu věnoval půl milionu dinárů na podporu uprchlíků z pohraničí.

Velice silný byl i Sokol v Rusku, kde působil od roku 1870. Je třeba zmínit, že před první světovou válkou žilo v zemi na 100 000 Čechů a Slováků pracujících v různých profesích. V předválečném období působila v carském Rusku celá řada významných českých a slovenských sokolských učitelů a cvičitelů. Položili základy nejen ruského tělovýchovného systému, ale i Ruského Sokola.

Většina z nich vstoupila do československých legií vytvořených v Rusku za první světové války. Působili v nich např. plk. Josef Jiří Švec, pozdější divizní generál Matěj Němec, armádní generál Jan Syrový, brigádní generál Antonín Mikuláš Číla, divizní generál Stanislav Čeček.

Ruský Sokol měl až do svého rozpuštění bolševickou vládou v roce 1924 více než 12 500 registrovaných členů. Činnost se poté přesunula do emigrace.

Významnou úlohu sehrálo sokolské hnutí v Rakousku, kde byla první jednota ve Vídni založena v roce 1866. Pro zajímavost: dr. Miroslav Tyrš navštívil vídeňský Sokol třikrát. Zpočátku se cvičilo v hostincích, sklepích, ve školních budovách. Sokol se brzy stal vedoucí složkou české menšiny v dané oblasti. Rozvoji sokolského hnutí velmi napomáhal častý styk se sokolstvem v Čechách a především na jižní Moravě. Mezi cvičenci vídeňského Sokola byl během výkonu svého poslaneckého mandátu i prof. T. G. Masaryk (byl poslancem Říšské rady). Ve stejném družstvu s ním cvičil i dr. Karel Kramář, první předseda vlády po vzniku Československé republiky v roce 1918. Po určitém útlumu způsobeném válečnými událostmi a rozpadem Rakousko-Uherska se na přelomu dvacátých a třicátých let sokolské hnutí v Rakousku stabilizovalo. Obsazením Rakouska nacistickým Německem v březnu 1938 byla činnost Sokola těžce podlomena. Smíšené pocity budí fotografie rakouských sokolů při průvodu na X. všesokolském sletu v Praze roku 1938, kdy pochodují pod říšskou vlajku s hákovým křížem.

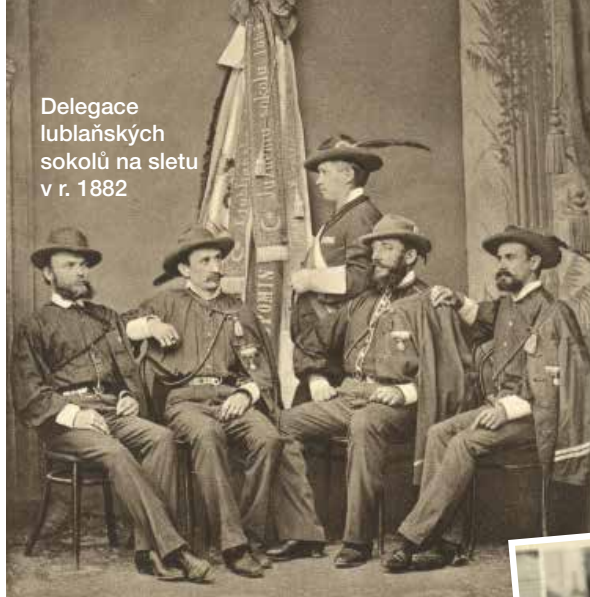
Nesmíme zapomenout ani na Sokol Paříž, který vyvíjel rozsáhlou činnost již před první světovou válkou. Ve Francii tehdy žilo více než 10 000 Čechů a Slováků. Je známo, že několik set jeho členů bojovalo na straně dohodových států proti rakousko-uherské monarchii především v legendární Rotě Nazdar. Po skončení války byly založeny další tři pobočky pro krajany, vybudováno cvičiště, koupaliště a tábornická chata na řece Marně.

První jednota ve Spojených státech amerických byla založena již v roce 1865. Na výzvu Americké obce sokolské, vytvořené v roce 1917, odešlo dobrovolně na frontu na 2000 mladých amerických sokolů. Hrdinně bojovali a umírali u Verdunu i jinde za svobodu země, na jejíž půdu předtím nikdy nevstoupili. Je nutno připomenout i významnou pomoc, kterou američtí sokolové poskytli profesorovi Tomáši Garrigue Masarykovi při jeho pobytu v USA během války, kdy jednal s americkými politiky o možnosti vytvoření samostatného československého státu.

Po první světové válce se sokolská činnost v zahraničních jednotách zdárně rozvíjela (např. v Londýně, Curychu, Belgii). Dokonce v Německu bylo založeno osm organiza-

Delegace
lublaňských
sokolů na sletu
v r. 1882

cí. Jejich činnost byla ukončena v roce 1933 s nástupem hitlerovské diktatury.

Sokolové za druhé světové války

Zvláštní kapitolou, kterou nemůžeme opomenout, byli aktivity sokolů za druhé světové války. Československý zahraniční odboj se po okupaci Čech a Moravy formoval za krajně nepříznivých podmínek. V kritické situaci na začátku války převzal Sokol Paříž iniciativně řízení činnosti jednot sdružených v župě Zahraniční, která byla založena v Paříži v dubnu 1940 v čele se starostou dr. Jurajem Slávikem. Po porážce Francie v červnu 1940 bylo několik tisíc československých vojáků evakuováno do Anglie. Byli dislokováni v táborech v Cholmondeley. Krátce po příjezdu se v armádě utvořila sokolská skupina, která ihned začala s propagací Československé republiky a Sokola. Velmi významné bylo první sokolské vystoupení, které se konalo již za tři týdny, 28. července 1940, v Chesteru. Zúčastnili se starosta města, místně příslušný arcibiskup, na dva tisíce anglických diváků i zástupci anglické šlechty. Československou exilovou vládu reprezentovali ministr Hubert Ripka a generál Rudolf Viest. Sokolové zde předvedli cvičení na hrazdě, bradlech i stole a též prostná, která byla alegorií na boj našeho národa za osvobození. Vystupoval i vojenský pěvecký sbor. Reportáž z Chesteru byla vysílána několika americkými rozhlasovými stanicemi, aby se lidé doma dozvěděli o formování československé armády v zahraničí. Takovýto vystoupení s mnohem vyšším počtem návštěvníků uspořádali za války zahraniční vojáci a členové Sokola několik desítek. Duší těchto akcí byl sokol Jan Koutný, držitel stříbrných medailí z olympiády v Paříži v roce 1924 a Amsterdamu v roce 1928. Pomáhalo i družstvo londýnských sokolek, které tančily v národních krojích.

Samostatné sokolské organizace vznikaly i u jednotlivých vojenských formací, zejména v leteckých útvech RAF, kde vyvíjely velmi různorodou činnost. Např. tiskový Zpravodaj tělocvičné jednoty „Sokol“ 311. perutě pravidelně informoval ve Sportovní hlídce o jednotlivých akcích. Konaly se přátelské zápasy a soutěže jak mezi vojenskými útvary, tak i s civilními sportovními družstvy. Zejména v kopané, boxu, basketbalu, volejbale, své síly měřili gymnasté.

Po vstupu USA do války v roce 1941 se tisíce mladých mužů a žen českého a slovenského původu, většinou členů amerického Sokola, účastnily bojů na všech světových frontách. Americké sokolské jednoty organizovaly také četné akce především sportovního charakteru, z jejichž výtěžků poskytovaly pomoc zahraničnímu odboji, především exilové vládě dr. Edvarda Beneše v Anglii.

Pokračovatelé díla zakladatelů

Rokem 1948 začíná období politické emigrace tisíců členů Sokola, které osud zavál do všech kontinentů světa. Vstupovali do tamních jednot nebo zakládali nové (např. Austrálie, Maroko, Rhodesie, Švédsko, Švýcarsko, některé oblasti Ka-

nady, jižní Afrika). Nejprve však vznikaly sokolské jednoty v uprchlických táborech. Sedmnáct v Německu, devět v Itálii. V březnu 1949 se sdružily do Sokolské župy dr. Edvarda Beneše v exilu. I ve skromných poměrech táborů vykazovala župa poměrně pestrou tělocvičnou, sportovní a kulturní činnost. Vydávala vlastní časopis, pořádala cvičitelské školy, závody, akademie a veřejná vystoupení. S postupným rušením táborů byla tato činnost v březnu 1954 ukončena.

Počátkem padesátých let se ustavilo Ústředí československého sokolstva v zahraničí. Do čela organizace byli zvoleni bývalí významní činovníci ČOS. Starostou se stal JUDr. Antonín Hřebík, který se významně podílel i na činnosti exilové Rady svobodného Československa, náměstkem starosty dr. Juraj Slávik, náčelníci Marie Provazníková.

I v této hektické době byla samozřejmě základem činnost tělocvičná a sportovní. Pořádaly se závody, letní tábory pro mládež a dospělé. Byli vyškoleni noví cvičitelé, činovníci. Pravidelně vycházel časopis Československý Sokol v zahraničí, byla vydávána sokolská literatura, potřebné příručky. Pokud se týká sportovního využití, konaly se např. turnaje ve volejbale exilových TJ v Evropě, závody v lehké atletice, gymnastice.

Je třeba si uvědomit, že zahraniční sokolové v mnohdy velmi nelehkých osobních podmínkách byli v tomto období jedinými pokračovateli díla našich zakladatelů. Bojovali za vítězství demokracie, humanitních ideálů, svobody. Právě v jejich bohatých a různorodých aktivitách nalézáme onu symbiózu v obou významných oblastech, které plně charakterizují činnost naší organizace. Ani v těžkých dobách nepustil „naše zahraničníky“ sportovní „sokolský duch“.

Květoslava Volková

Na co se nás často ptáte (II)?

Jaké je třeba zdravotní zabezpečení pro zotavovací akci?

Zotavovací akcí je "organizovaný pobyt **30 a více dětí ve věku do 15 let** na dobu delší než **5 dnů**, jehož účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popř. získat specifické dovednosti". Podmínky provozování zotavovací akce jsou upraveny zejména dvěma normami: zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou MZ ČR č. 106/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (novelizovaná vyhláškou č. 422/2013 Sb.).

Zde uvádíme pouze několik praktických poznámek k informacím uvedených ve výše jmenovaných normách: Fyzické osoby, které vykonávají na zotavovací akci dozor nebo zdravotní péči, musí být k této činnosti zdravotně způsobilé (§ 10, zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů): Zdravotní způsobilost posuzuje a posudek vydává **praktický lékař**, který fyzickou osobu registruje. Posudek má platnost jeden rok od data vystavení, pokud během této doby nedošlo ke změně zdravotní způsobilosti. Tato povinnost se nevztahuje na profesionální pedagogické a zdravotnické pracovníky.

Zdravotníkem zotavovací akce může být fyzická osoba, která má alespoň úplné střední odborné vzdělání v oborech všeobecná sestra, dětská sestra nebo porodní asistentka, dále student lékařství po ukončení třetího ročníku a fyzická osoba, která absolvovala kurz první pomoci se zaměřením na zdravotnickou činnost při škole v přírodě nebo zotavovací akci (rozsah a náplň kurzu je uveden v příloze č. 2 k vyhlášce č. 106/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Před zahájením zotavovací akce je mj. vhodné domluvit se s místním praktickým lékařem pro děti a dorost, případně s ním sepsat smlouvu, aby počítal s tím, že bude ošetřovat možná častěji neregistrované pacienty. Je třeba také dobře znát jeho ordinacíní hodiny (PLDD v menších vesnicích často neordinují celý den a ani každý den v týdnu). Vhodné je také infor-

movat nejbližší dětské lůžkové oddělení a vědět, kde je nejbližší lékařská služba první pomoci (LSPP), tzv. pohotovost. Ta provádí vyšetření a ošetření o víkendech, o svátcích a v noci. V neposlední řadě je dobré informovat o konání zotavovací akce krajské středisko ZZS. Tam je potřeba uvést délku konání akce, přibližně jak staré děti na ní budou a jejich přibližný počet a výhodou je uvést také GPS souřadnice místa. V současné době je pro uživatele „chytrých telefonů“ k dispozici aplikace „Záchranka“ (www.zachrankaapp.cz). Mimo další funkce je skrze ni možno zavolat Záchranou službu a během hovoru se dispečerovi objeví na monitoru nejen vaše telefonní číslo, ale také mu váš telefon odešle automaticky vaše GPS souřadnice.

Některé další povinnosti zdravotníka, mimo té být neustále přítomen na akci, jsou:

- vedení zdravotnického deníku, vybrat od účastníků Prohlášení rodičů o bezinfekčnosti (staré nejdéle jeden den před odjezdem) a Posudky o zdravotní způsobilosti dětí a fyzických osob činných při zotavovací akci (platí jeden rok a vystavuje je PLDD – nikoli např. alergolog, chirurg apod.; povinností také je uchovávat tyto dokumenty 6 měsíců po skončení zotavovací akce; (vzory dokumentů jsou uvedeny v příloze č. 3 k vyhlášce č.106/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů);

- informovat osobu, která má dítě v péči, o zdravotních obtížích, které dítě v průběhu zotavovací akce prodělalo, a o případném kontaktu s in-

fekcí;

- zajistit vybavení lékárníčky pro zotavovací akci podle druhu akce; minimální rozsah vybavení lékárníčky je uveden v příloze č. 4 k vyhlášce č. 106/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Při organizovaném pobytu dětí v počtu menším nebo po dobu kratší než stanoví definice zotavovací akce (§ 8, odst. 1, zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů), s výjimkou akcí pořádaných pro děti v poměru rodinném a obdobném, musí osoba, která akci pořádá, zajistit hygienicky nezávadný stav zařízení, zásobování akce pitnou vodou a účast pouze fyzických osob, které splňují podmínky stanovené příslušným legislativním ustanovením.

Ošetření svalověkosterních poranění v našich tělocvičnách

Nejčastěji se setkáme s podvrtnutím kloubu – kotníku, zápěstí, prstu. Pokud kloub není dislokován ze své přirozené pozice, kloub a jeho okolí chladíme – buď pomocí chladicích sáčků, nebo chladivým sprejem, který funguje na bázi syntetického ledu. Chladíme v intervalech (cca půlhodinových), aby nedošlo k omrznutí tkání. Kloub následně pro cestu domů či k lékaři zpevníme pružným obinadlem, tejpem či vhodnou ortézou. Po transportu nezapomeneme fixaci uvolnit, postiženou oblast zvedneme a pokračujeme v chlazení.

Pokud došlo k vykloubení, končetinu znehybníme v poloze, k jaké došlo během úrazu, chladíme a postiženého transportujeme k lékaři.

Při natažení či natržení svalu postižený udává řezavou bolest svalů, křeč a může být přítomen otok či modřina. Poškozené místo nejprve po dobu 24 hodin v intervalech chladíme, udržujeme v klidu a zvýšené pozici, od bolesti můžeme ulevit analgetickými krémy či gely. Při návratu do aktivity volíme odlehčení svalu bandáží či tejpem.

Vít Jakoubek,

Vlkovští oslavili 120. výročí a zachránili sokolovnu

Sokolská pospolitost funguje! Díky ní se podařilo v listopadu zachránit sokolovnu ve Vlkově na Náchodsku, již hrozila dražba. Zdejší jednota by tak přišla o majetek v hodnotě téměř čtyř milionů korun.

Tělocvičná jednota Sokol ve Vlkově v sobotu 22. října 2016 oslavila slavnostní akademií již 120. výročí svého založení. Zdejší Sokol se může za svou práci hrdě ohlédnout – má 150 členů (v obci žije 400 obyvatel), krásně opravenou sokolovnu a mohli by tady už jen slavit.

„Bohužel nám těsně před oslavami přišel dopis z Generálního finančního ředitelství s vyměřenou pokutou ve výši 1 129 128 Kč. Je to výsledek sedmiletého martyria, kdy výbor vlkovského Sokola hledal východisko z paradoxní situace. V roce 2007 jsme společnými silami s obcí dostavěli budovu sokolovny a obecního úřadu, kdy Sokol na stavbu jako spoluvlastník objektu přispěl částkou 3 302 149 Kč a zaplatil tak celý majetkový podíl

na budově, který činí 4/9. V současné době má majetek Sokola hodnotu 3 968 000 Kč.

Kromě menších dotací se nám v roce 2007 podařilo získat i důležitou dotaci od Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy ve výši téměř 2 miliony Kč. V následujícím roce jsme ji řádně a bez připomínek vyúčtovali. Žádné nedostatky neshledaly ani auditorské firmy. V roce 2009 nás přišly zkontrolovat pracovnice Finančního úřadu v Náchodě. Bohužel, jejich pohled na spolufinancování stavby byl odlišný od pohledu ministerstva i nás jako spoluvlastníků, a tak nám vyměřily vratku celé dotace ve výši téměř 2 mil. Kč. Od té doby Sokol o dotaci bojoval, najal a zaplatil právníka, bohužel ani žádný ze soudů, kam se kauza naší sokolovny dostala, se nepřiklonil na

naší stranu. Údajné pochybení, pro které jsme pokutu dostali, ale nebylo paradoxně naší vinou – obec jako stavebník (Sokol na ni smluvně převedl právo stavby) přečerpala o nepatrnou částku vícepráce - v té době se měnil zákon a placený stavební dozor si této věci nevšimnul, stejně jako tehdejší zastupitelstvo obce. Pokuta však spadla na Sokol, který byl příjemcem dotace,“ popsala situaci hospodářka jednoty Helena Rezková.

Výbor Sokola v říjnu navrhnul obci jako spoluvlastníkovi budovy dvě možnosti – buď odkoupení majetkového podílu (ale

až v roce 2023, kdy skončí doba udržitelnosti projektu), dalším řešením by byla půjčka obce Sokolu. Právník zastupující obec však označil obě varianty jako rizikové a zastupitelstvu je nedoporučil akceptovat, a tak sokolovně hrozila dražba. Vzhledem k současné právní úpravě, kdy nemá obec jako spoluvlastník předkupní právo, však byla pro výbor Sokola tato varianta naprosto nepřijatelná. Sokolovnu by mohl v dražbě koupit kdokoli a udělat z ní třeba sklad nábytku nebo brambor.

„Vždyť naši pradědové vystavěli první sokolovnu už v roce 1920 ze svých skromných prostředků, naši tátové a dědové pak odpracovali tisíce brigádnických hodin na stavbě stávající sokolovny v 70. letech minulého století, my jsme se postarali a přispěli na výstavbu krásného zázemí a rekonstrukci v roce 2007. Výbor Sokola se proto rozhodl pokusit se zachránit sokolovnu jedinou možnou cestou, a to zaplatit pokutu z darů, případně půjček. V první fázi jsme si mezi sebou ve Výboru během tří dnů dokázali půjčit 960 000 Kč a pokutu zaplatili. A protože jsme věděli, že milion v naší malé obci těžko na darech vybereme, dovolili jsme si požádat o pomoc i další sokolské jednoty a župy v celé České obci sokolské. Odezva nám doslova vyrazila dech - v současné době nám sokolové přispěli už celkovou částkou téměř 160 000 Kč a chodí další peníze. Za měsíc už máme na darech celkem 383 952 Kč, zbývá nám tedy splatit 745 176 Kč. Velkou částkou přispěli obyvatelé Vlkova a příznivci z okolí, Výbor Sokola i nadále oslovuje podnikatele i sousední obce, a tak věříme, že další peníze ještě seženeme. Obec Vlkov nám již na rok 2017 navýšila dotaci na činnost, a tak doufáme, že se dokážeme v dohledné době se splátkami půjček zdárně vypořádat.

Případné dary lze stále zasílat na účet u Era Poštovní spořitelny: 264337897/0300, VS 120, KS 0308. Jsme vděční za jakoukoliv pomoc – jak jsme se přesvědčili, i z malých částek lze zachránit jednu krásnou sokolovnu a jméno každého dárce bude na věky zaznamenáno na zdi chodby k sokolovně. Ještě jednou děkujeme všem, kteří nás pomohli sokolovnu zachránit,“ dodala Helena Rezková. ☺

Na akademii ke 120. výročí založení sokolské jednoty ve Vlkově vystoupily i „bábinky“ z Hronova se skladbou „Pekař“.

DF 2017

